

Szerkesztőség, Kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reg. Ferdinánd (József főherceg-ut.) 4. Telefon: 151. Sürögnyom: Közlöny, Arad. :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdonosa. Kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente 1080, félévre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Lej. Kétszeres árú. :: Egyes szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. :: (Bucarestben 50 banf. felár.) Hirdetések tarifa szerint. ::

XLV. évfolyam, 247. szám * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Csütörtök, 1930 október hó 30

Pénzinfláció után áruinfláció

Eles közgazdasági tisztánlátással írott cikk jelent meg a Pesti Napló egyik legutóbbi számában. A mai viszonyokat megkapó elmélettel tárgyaló cikk kivonatát lapunk vezető helyén adjuk.

A gazdasági válságnak új fejezetéhez érkeztünk. A kép sötét, mint egy erdő belseje. De csak azért, mert mi (ma még) középen állunk az erdőnek. Amit nem tudunk meglátni a fától.

De annál tisztábban és annál szemléltetőbben látunk egy másik erdőt tíz év történelmi távlatán át. Ebből a másik erdőből már kijutottunk (és éppen azért is látjuk tisztán), ez a másik erdő az infláció erdeje volt. Amikor oly bőven termelt a papírpénz, amin semmit se lehetett vásárolni. Amikor imaginárius értékek nőttek már szinte az égig. Himaláják devalvált papírpénzből és konjunkturalis részvényekből és egyéb nonvalóörökből. Háború második fele, első „békeesztendők.” Tőzsdei attackok, játékláz az egész világon. Esztendők, amikor a kol-dus is milliókban számolt, de amikor a milliomos is csak a legnagyobb ravasz-sággal tudott magának egy öltözet ruhára való szövetet szerezni. Hadjáratok egy bődön zsirért, öt kiló kockacukorért. Kifordított kabátok, kenyérgyék, szivarjégek esztendei. Idők, amikor a jizetek havonként, sőt kéthetenként automatikusan emelkedtek (a papíron és a logartáblán), de amikor ezekért a horrenszerűtésekért nem lehetett egy új lakást kapni, három méter igazi angol posztót, vagy egy használatlan írógépet. Bőség volt pénzben, hiány volt anyagban. Ugyanez van most. Csak fordítva. Ma bőség van anyagban, hiány van pénzben. Tultermelés. Áruinfláció. Akkor a portéka hiányzott. Ma a pénz és a vevő.

Véletlen ez? Nem. Niúcsenek véletlenek. Legalább is egyetemes, a földet átfogó. Évekig eltartó véletlenek nincsenek. Ilyen nagy áramlásokban, akármilyen kegyetlenek és akármilyen szélsőségesek is, feltétlenül van egy törvényszerűség. Valamikor a pénz ugrott el iszonyu távra az árutól, ma — az inga másik kilengése — az áru távolodott el a fogyasztás, a felvevőképesség, a vásárló kapacitás realitásától. Ime a gazdasági történések két nagy polaritása, amelynek vívódása közben az élet új egyensúlyra keres. És ez: a pénz és az áru egyensúlya. A fogyasztás és a termelés találkozásának közös platformja és egyszinten levő szintje.

Árukrach — így nevezik a momentán helyzetet, amely pedig egy hosszú történéseknek csak egyik szakasza. Hogyan keletkezett? Amikor véget ért a háború és felszabadultak a hartere-ken eltékozolt, a hadüzemekben lekötött termelő energiák, a produkció, túldimenzionált hevességgel és túldimenzionált terjedelemben vetette magát arra, hogy pótolja a háborúban elkopott javakat és materiálisán jóllakassa az oly sok éven át nélkülözött emberiséget. Ez a megnövekedett, új erőbe lendülő termelés két nagy konzekvenciával járt. Az első, hogy magához idomította a technikát. És ugyanez nem véletlen, hanem megint csak törvényszerűség, hogy a technika talán soha olyan nagyokat nem ugrott, soha olyan sebességgel nem haladt, mint éppen a háború utáni első esztendő-ekben, amikor közlekedés, gyártás stb. terén valószínűleg elkápráztatott csodáival. Rádió, repülés, beszélő film, televíziós kísérletek, Marconi új találmányai, Lindbergh bravúrija, mind ezekre az esztendőkre esnek, amikor az emberiség technikai géniusza csodálatos, bátor és örömteljes gazdagságban virágozott ki. A másik elháríthatatlan következmény volt, hogy az a termelés, amely a háborús „Ersatz”-ot újra be-

Pop C. István független zsűri elé bocsátja külföldi utazásainak költség-számláját

A kamarai elnök nyilatkozik az ellene elhangzott támadásokról — Egész vagyonát a nemzeti ideálok megvalósítására áldozta

Bucuresztől jelentik: Pop C. István, kamarai elnök ma fogadta a sajtó képviselőit, a kiknek nyilatkozott azokról a támadásokról, amelyek őt külföldi utazásainak költségei kapcsán érték. Pop C. István a támadásokat erélyesen visszautasította és hivatalos elszámolásokkal bizonyította, hogy a külföldi kiküldetéseket szolgáló kamarai pénzalapot még csak nem is merítette ki, nemhogy tullepte volna. Az

alapról még fent is maradt fölösleg, amelyet a hadirokkantak segélyezésére fordítottak. Rámutatott arra, hogy egész vagyonát nemzeti ideáljainak megvalósítására fordította és hajlandó a külföldi utazásainak költség-számláját független zsűri bírálta elé bocsátani. Végül hangsúlyozta, hogy Londonban és Athénben az ottani konferenciákon való részvétele nem volt politikai jellegű.

Megszüntették a köztisztviselők lakbérpótlékát

Minden vonalon csökkenlik a köztisztviselői illetményeket — A speciális bizottságok csak hivatalos órák alatt dolgozhatnak — A minisztertanács szigorú takarékosági intézkedései

Bucuresztől jelentik: A minisztertanács elhatározta, hogy november elsejétől kezdődően egyetlen köztisztviselő sem kaphat lakás, vagy szállítási pótlékot. A speciális-bizottságok november elsejétől csak a hivatalos órák alatt dolgozhatnak, ezeknek a bizottságoknak nem köztisztviselői tagjai ülésenként háromszáz lej díjazásban részesülnek. Azok a köztisztviselők, akik a speciális bizottságokban a

hivatalos órák túl dolgoznak, szintén háromszáz lej díjat kapnak. Megszüntetik a tisztviselő munkaprémiumát, az alól a műhelymunkások képeznek csak kivételt, azonban az ő prémiumaikat is szabályozni fogják. Tisztázzák a jövedéki és az autonóm intézmények tisztviselőinek is a helyzetét. A több szolgálatot betöltő tisztviselőknél pedig november elsejéig nyilatkozniuk kell, melyik állást kívánják megtartani.

helyettesítette a javak eredeti értékeivel, ugyan ezt az eljárást követelte a mérleg másik serpenyőjére is. Milliók papírrongyok helyett pénzt. Ércben lefedezett igazi valutákat. Ha az áru igazi volt, igazának kellett lenni a pénznek is, aminek segítségével ahoz az áruhoz hozzá lehetett jutni. Így állott be, mint gazdaságtörténelmi szükségszerűség a defláció.

A termelés követelte a deflációt, amellyel most az események egy későbbi szakaszában éppen a termelés jut kollízióba. Mert a defláció megingatott sok, az infláció alatt keletkezett egészségtelen vagyont és el is pusztította azt. Igazságos pusztítás volt, de tulradikális. A betegekkel együtt pusztultak egészségesek is. A pénz alighogy stabilizálódott, megriadt és visszavonult most már nemcsak a spekulációtól, hanem a termeléstől is. Így keletkezett egymásután pénzsűke, bizalmi válság, hitelkrisis, munkanélküliség, általános szegénység és mindezek logikus rezultánsaként egy fogyasztóválság. A kép megfordult. Áru most már van elég, sőt a mai fölvevőképességhez hiányzik a fogyasztó. Áruinfláció van.

Ami most van, az is csak azért van, hogy ebből egy új rend alakuljon ki. Az árunak megint találkozniuk kell a pénzzel, a pénznek az áruval. A munkabér és kereseti viszonyok megint olyanok kelljenek, hogy legyenek, hogy azok gond nélkül existenciákat tarthassanak el. Megint olyan világnak kell jönnie, hogy az emberek munkát kaphassanak és emberi munkájukból emberül meg is élhessenek. Mert az ember a fő és az élet és az árunak, a termelt javaknak meg kell találniuk az utat a fogyasztóhoz.

Ma áruhalmozódás van. Tragikus liatása kettős. Az egyik: a gyárak, amelyek tultermeltek, lecsökkentik üzemeiket, tisztviselőket és munkásokat bocsátanak el, újabb embereket tesznek (kénytelenségből) kenyértelemné, újabb fogyasztókat semmisítenek meg. A másik: a megesáppant jövedelmű fogyasztó képteien elfogyasztja ezeket az árukat, a piac nem

emésztőképes. Mi fog itt következni? Az, ami már bekövetkezett: árukrach.

A mostani árufeleslegeket, amelyekel még más viszonyok más matematikája szerint kalkuláltak, árban le kell szállítani. Azokat az árukat pedig, amelyeket ez után fognak termelni, úgy kell kalkulálni, hogy azokat a mai viszonyok között el is lehessen adni. Olcsóság fog jönni. Nemcsak azért, mert ez az igazság, hanem azért is, mert ez a szükségszerűség. A kereskedő, csak hogy pénzt lásson, kénytelen lesz régi áruraktárát akár beszerzési áron alul is ki-árusítani, ami pedig az utánpótlást, az új rak-tárt illeti, ott már ő fogja a gyárat szorítani, hogy az neki olcsón szállítson, olyan árban, a mely 1930-ban emberileg el is érhető. Egy olyan elasztikus termelési ágban, mint a német könyv-ípar, ez már be is következett. Az 1929-es és 1930-as német könyvüjdonságok közötti árdifferencia átlagosan 40 százalék.

Olcsóságnak kell jönnie és olcsóság fog is jönni. Ez elháríthatatlan. Ezt nem akaszthatja meg senki. Még azok a kartelek sem, amelyek gazdasági diktaturája, áralakító kényuralma alól most szabadul fel a világ. Mert akárhogy is erőlködjenek és akárhogy is erőlködjenek bizonyos párnázott ajtaju szobákban, az árakat mégis az élet alakítja ki, a kínálat és kereslet törvényei, nem pedig a vezérigazgató ur. Az olcsóságot éppen úgy nem lehet megállítani ma, ahogyan nem lehetett megállítani a háború alatt, például a papírpénz nyomtatását.

Miről van szó? Arról, hogy, miután itt újabb pénzinflációt nem lehet és nem is szabad csinálni, de konjunktúrákat se lehet (és nem is szabad) provokálni, az áraknak alkalmazkodniuk kell a mai kereseti viszonyokhoz. A mai fizetésekhez, a mai munkabérekhez, a mai kereseti lehetőségekhez. A mai fogyasztóhoz. Arról van szó, hogy az emberek mint a békében megélhessenek jövedelmükből.

Aki pedig ezekkel az igazságokkal szem-beszáll, az anarchista egy olyan világban, melynek törvénye a harmonia.

Keletgalicia a jajkiáltás, kínzás és halálhörgés hona

Középkori kegyellenséggel kinnzózzák a lakosságot a lengyel katonák —

és halálhörgés hona

Gyűjtogatnak a földbirtokosok — Földbe ássák áldozataikat

A Keletgalíciai és az ukránai üldözések egyre nagyobb mérvet öltenek. A foglászak tömve vannak letartóztatottakkal és az a büntetőexpedíció, amely a keletgalíciai lakosság ellen irányul, valósággal a középkort idézi vissza. A legkegyetlenebb kínzásokat kell végigszenvednie az ártatlan lakosságnak

és a büntetőexpedíció már eddig is sok emberáldozatot követelt.

A hivatalos nyilatkozatok szerint Ukrajnában és Keletgaliciában a lakosság szabottázzat kezdett, a diákok megrongálták a gyárakat és a gazdaságokban meggyújtották a termést, — a helyzet valójában pedig az, hogy,

a gyűjtogatásokat maguk a lengyel földbirtokosok követik el, hogy a biztosítási összeget megkapják és ezáltal szanalják magukat, mert a terménynek leesett az ára.

Tény az, hogy kommunisták és lengyel agentprovokátorok igyekeznek nyugtalanságot kelteni, hogy ezáltal megsemmisítsék a jól szervezett lengyel—ukrán gazdasági életet.

A büntetőexpedíció kegyetlenségeiről pedig az elmenekült lakosság borzalmas részleteket mond el. Lengyel ulánusok és vadászkatonák vonulnak be a falvakba, már előre kezükben van a proskribáltak névsora, ezeket az embereket azután összegyűjtik és botbüntetéssel sujtják őket.

Ötven, száz, kétszáz börtöltést is el kell szenvedniük

ezeknek a szerencsétleneknek, akik közül sokan bele is hainak ebbe a kegyetlen büntetésbe, vagy pedig örök életükre nyomorékokká válnak. Aki idejében el tud menekülni, az az erdőkben keres rejtékhelyet és a lengyel katonák, valamint a csendőrök kegyetlenségeit mi sem jellemzi jobban, mint az, hogy az elbujdosott lakosság a hideg, fagyos idő ellenére sem meri elhagyni rejtékhelyét. A kegyetlen katonák pedig nem tesznek kivételt az asszonyokkal sem. A szerencsétlenek ellen erőszakot követnek el. Szemtanuk mesélik, hogy egy fiatal, husz éves leányt,

aki ellenszegült, nyakig beázták a földbe,

ahol két napon át volt és csak akkor szabadították ki onnan, amikor már a szenvedéseibe beleőrült.

Az élet a keletgalíciai és ukrán falvakban

A polgármester ur

Irta: Leo Larguier.

— A cipőjét akarja talpaltatni uraságod? — kérdezte a kis hegyi község öreg fogadós-nője — hát bizony itt nem vagyunk Párisban! De azért csak méltóztassék elsitálni a polgármesterünkliöz. Elég jól dolgozik, meg aztán ő a község egyetlen szustere... Amott a templomon túl jobbra van a kis háza...

Nem sokáig kellett keresnem a jelzett házat. A szegeket ütögető kalapács messziről utbaigazított.

A tágas konyha ajtaja tárva volt. A konyha közepén egy ember ült egy zsámolyon. — Bőrköltényes térdén egy cipő talpát szegezte. Az ablakban muskátlik piroslottak.

Köszöntöttem és megmondtam, hogy Cluzatné, a fogadós né irányított hozzá. Egyben kivettem az újságpapírból a karom alatt szorongatott félcipőt.

— Ó!... ó!... — csóváltgatta a fejét — ez nem lesz könnyű munka. Alig merek belekezdeni. Nem szeretném elrontani a cipőjét. Ezekre az amerikai cipőkre nem vagyok be rendezkedve. Ilyesmit érte a mi hegyeink között ritkán látunk... Na, de hát majd megpróbáljuk. Talán sikerül!

Feltolta a pápaszemét a homlokára.

— Cluzatné küldte?... Derék asszony... csak hát öregszik, úgy mint én. Negyven év előtt pedig nagyon helyrevaló lány volt. Azt hiszem, akkoriban nem idegenkedett tőlem. De hát furcsa az élet, kérem... Ma sem tu-

teljesen kihalt. Az emberek nem mernek elmenni a hetipiacokra és a vásárookra, mert utközben mindenüket elszedik a portyázó katonák. A vasuti állomásokat rendőrök és detektívek tartják megszállva, hasonlóképpen a hidakat is erősen őrzik.

A külföldet is a legnagyobb mértékben megbotránkoztatta az az eljárás, amely a tar-nopoli gimnázium növendégeit érte.

Ezeket a fiatal, 9—10 éves gyerekeket súlyosan büntelték,

mert a vizsgálat állítólag kiderítette, hogy az

Numerus clausus készül Franciaországban

Herriot feltűnéstkeltő javaslata — Rostavizsga a francia középiskolákban

Párisból jelentik: A francia iskoláztatás forradalmi reformok előtt áll. A terv Eduard Herriot, volt francia miniszterelnök agyában fogant meg, az emlékezetes 1924-iki radikális győzelem után és később, mint közoktatásügyi miniszternek alkalma volt arra, hogy részletesen kidolgozza. Az elgondolás tetszetős és hamarjában nehéz volna elvi kifogásokat emelni ellene.

— Franciaországot — mondja Herriot szószólója és a törvényjavaslat parlamenti előadója, Cucos tomlouse-i professzor — a multban polgári és arisztokrata elit kormányozta. A nagy tandíjat Franciaország 39 millió lakosságából legalább 37-et megakadályoztak abban, hogy gyermekei számára klasszikus nevelést és ennek következtében szellemi pályákon való érvényesülést lehetővé tegyen. Franciaország szellemi arisztokráciája nagyjában polgári eredetű. Egy szűk társadalmi réteg azonban nem lehet megfelelő anyaga az intellektuális kiválasztódásnak.

Franciaország intellektuális színvonalára évről-évre romlik: az üzleti pályák egyre inkább felszívják a francia ifjuság legkitűnőbb tehetségeit. Fiatal tudósok, akik életüket a laboratóriumi munkának akarták szentelni, nem tudnak ellentállni az arany csábításának és magánvállalatokhoz szerződtek, amivel egyszersmindkorra kilépnek a tudósok sorából. Hogyan lehet mind ezen segíteni? Herriot szerint egy módon: ha az anyagot, amelyből eddig az intellektuális osztály kiválasztódott, a legteljesebb

iskolában fiatalnyvokat rejtgettek. Az ukrán szövetkezetek raktárait és pénztárait kifosztották, irattárakat pedig megsemmisítették, úgy, hogy ezeknek az iratoknak a pótlása lehetetlen. A csendőrök és katonák eljárását a legnagyobb durvaság jellemzi, kivételt senkivel sem tesznek, bímös, ártatlan egyaránt megszenved, ha kezükbe kerül. Olyan falvakba is büntetőexpedíciókat küldtek, ahol a lakosság a legnagyobb békében élt és loyálisan viselkedett.

Gróf Scetycki görög katolikus metropolita pásztorlevelet bocsátott ki, amelyben tiltakozik a borzalmas kegyetlenségek ellen, de az október 15-én kelt pásztorlevelet a hatóságok elkobozták és a metropolita ellen is megindították az eljárást, mert szerintük a pásztorlevél alkalmas arra, hogy Keletgaliciában ismét lángra lobbantsa a nemzeti ellenállást.

mértékben kiszélesítik. Két vagy három millió francia helyett a jövőben 40 millió franciából válassza ki az ország szellemi vezérkarát. Ezt Herriot egy mágikus szóval próbálta elérni, a melynek neve „l'écrole unique.“ A terv eddig tetszetős, vannak azonban megszorításai, amelyeknek megdöbentető következményei lehetnek.

Ha a közép- és főiskolai oktatás ingyenesé válik, akkor magától értődik, hogy mind a 40 millió francia közép- és főiskolába küldené gyermekeit, a gyárak elnéptelenednének, a földeket senki sem művelné meg. Franciaország óriási agyvelővé válna, melynek nem lenne törzse és nem lennének végtagjai. Hogyan akarja Herriot elejét venni ennek a fo-lyamatnak? Ugy, hogy maximálják Franciaország középiskoláinak és főiskoláinak számát.

A francia lyceumokban, amelyek a mi gimnáziumunknak és realiskoláinknak felel meg, összesen mintegy 160.000 gyermek tanul. Herriot nem akarja, hogy ez a szám valaha is emelkedjék. Minden iskolában, minden osztályban szigoruan meg van állapítva a felveendő növendékek száma. Egyik osztályból nem lehet automatikusan felépni a következő osztályba, hanem csak rosta-vizsga után. A tanulók egy része előre arra van ítélve, hogy kimaradjon az iskolából. Franciaország a tehetségesebb emberek, helyesebben a jó tanulók paradicsoma lenne. Aki rossz tanuló az 10, 12, vagy 14 éves korában kiszorul az oktatásból és elmelhet fizikai munkásnak. Az egyetemre már csak a legkiválóbb tanulók kerülhetnek.

dom, miért választotta épen Valentint. Valentin egyik barátom volt. Nem volt rossz ember, de bizony többet volt részeg, mint józan. En akkoriban már özvegy voltam. Egy gyermekem is volt. Szegény feleségem akkor halt meg, amikor a világra hozta...

— Méltóztassék leülni... Egy kicsit elbeszélgethünk...

— Köszönöm polgármester ur... — szaladt ki akarattal a számon.

— Ó, hát ezt is eliecsogte Cluzatné? — mosolygott — persze, ezt sejtettem... No, nem minttha nagyon szaladtam volna a polgármesterség után! De hát én vagyok a község egyik legrégebb lakója és mindig hallgattak a szavamra. A kocsmában az esti borozgatásnál addig rágták a filemet, míg csak rá nem bírtak, hogy elfogadjam a jelölést. Persze egyhangulag megválasztottak.

— A munka édeskevés. Mert hát ez nem a lyoni, vagy a marseillei polgármesteri hivatal. Három év is betelik, míg egyszer esküvőt üllünk. Így aztán bőven marad idő a mesterségre.

Mialatt beszélt, megfigyeltem. Vagy hatvanöt éves, robusztus ember volt. Cserzettbőrű arcában szelíd, naivan kék szemekkel. Egy régi flamand festő kitűnő modeljeül szolgált volna.

Ez a paraszt polgármester bizony sok mindent nem tudott és nem értett városi kollégái tudományából, de a republikánus konzulok háromszini selyemszalagját ép oly büszke méltósággal húzta rá megfelelő ünnepélyes alkalmakkor kopott barna zekéjére, mint akár

Páris polgármestere rendjelekkel ékesített, remekbeszabott frakkjára.

Mert polgármester volt ő is. Ő őrizte a község háza kulcsait, a levéltárt, az anyakönyvet, még a telekkönyvet is, amelyben pontosan olvasható volt, hogy Durand gazda réjlehol határolja Lébrand majoros földjét, hogy a hegy alatti erdő a község tulajdon, míg az égne nyuló havas hegyormok s az alattuk tátongó fekete sziklaörvények bizonyval csak a jó Istenéi lehetnek.

Kikérdezgettem egyről-másról... Ahogy mondta, gonója, baja nem sok volt a közigazgatással. A számadások mindig rendben voltak, az egész község tenhe alig volt nagyobb egy módosabb gazdánál.

Nem elt egészen elzárkózva a világ folyásától. Haladt a korrall. Tudta, hogy a régi értékek már nem sokat jelentenek, de bizott a jövőben. Mert hát Franciaország mégis csak Franciaország marad!

Az infláció, a börze, a bankok viharainak szelvése csak gyenge szellő alakjában hatolt ide. Egyformán élték a napjaikat, esőben, hóban, napsugárban. Szavai olyan egyszerűek voltak, mint ő maga, olyan fehérek s kristálytiszták, mint a havas hegyeken csillogó szűzfehér hó...

S miközben szaporán kalapálgatta a szegeket a cipőm talpán, a szél melengette az ajtó félán függő háromszini széles selyemszalagot, amelyet minden arrahaladó leány sóvárógva nézett. Mert ezt ölti barna zekéjére ha zasságkötéskor a polgármester ur...

A BRANCO-szőnyeg

nélkülözhetetlen minden lakásban.

Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Neuman-palota.

Ugyanott perzsafonal is kapható.

**Enyhítik a prohibíciót
Amerikában**

Hoover elnök érdekes tervezele — Az amerikai sörgyárak már készülődnek a szesztartalmu sör gyártására

Berlinből jelentik: A berlini lapok new-yorki jelentés alapján azt a nagyérdekességű hírt közlik, hogy Hoover elnök a kongresszus elé törvényjavaslatot terjeszt a szesztalalom mérséklésére vonatkozólag. Hoover terve szerint engedélyezhető minden olyan szeszestital gyártása és árusítása, amely bizonyos maximális, hivatalosan megállapított szesz-százalékot tartalmaz. Ezt a szeszmenyiséget az egyes államok külön-külön állapítanak meg. Az amerikai sörgyárak egyrésze már át is alakította üzemét, hogy rövidesen megkezdhesse az alkoholtartalmu sör gyártását és forgalombahozatalát.

Berlinből jelentik: A B. Z. am Mittag jelentése szerint Hoover elnök rendkívüli ülésre hívja egybe a kongresszust. A kongresszus első ülésén az elnök törvényjavaslatot nyújt be, amely szerint minden szesz szabadon gyártható és árusítható lesz, amelyeknek alkoholtartalma bizonyos maximális százalékarányt nem ér el.

**Csalás és okirathamisítás vádja
egy siklósi gazda ellen**

Érdekes pert tárgyalt ma délelőtt az aradi törvényszék **Ramonteanu—Sulutu**-tanácsa. A törvényszék előtt **Barna Ambrus** siklósi, 48 éves lakos állott okirathamisítással és csalással vádolva.

A vádirat szerint **Barna Ambrus** 1927. őszén **Sonka Demeter**, siklósi lakossal egyetemben két adásvételi szerződést lopott el, melynek segítségével 10—10 hold földet a saját nevére bekebeleztetett és azok tulajdonjogát magukra íratta. A törvényszék előtt a mal tárgyaláson csak **Barna Ambrus** jelent meg, mivel **Sonka Demeter** jelenleg Magyarországon büntetését tölti ki, ahol különböző büncselekményekért 4 évi fegyházra ítélték. A törvényszék figyelembe véve ezt a körülményt, úgy határozott, hogy a tárgyalást a másik vádlottal megtartja. Az ügy előzményei a következők:

Dr. Hossu Vazul és **dr. Hossu István** kolozsvári ügyvédeknek Sikló községben nagyobb földbirtokuk volt. A két testvér megbizta **dr. Codrean** kisjenői ügyvédet, hogy a tulajdonukat képező mintegy 100 holdat kitevő földet értékesítse. A megállapodás 1927. augusztus 29-én jött létre, még pedig oly értelemben, hogy a földbirtokból csak 83 holdat adjanak el. Maradt volna tehát még körülbelül 20 hold föld, melyre vonatkozólag a két testvér kijelentette, hogy azt nem szabad eladni. A megállapodás létrejötte után **dr. Hossu Vazul** és **dr. Hossu István** 30 darab, aláírásukkal ellátott szerződési blankettát adott át **dr. Codrean**nak az adásvételi ügyletek perfectuálása végett.

A vád tehát az volt, hogy **Barna Ambrus** és **Sonka Demeter** két szerződési blankettát ellopott **dr. Codrean** irodájából, melyeket kitöltöttek, föltüntetve bennük a helyrajzi számokat és bekebelezték nevékre azt a 10—10 hold földet, melyet a **Hossu**-testvérek neki akartak eladni. **Barna Ambrus** a tárgyaláson tagadta a neki felrótt büncselekményeket és azzal védekezett, hogy a két szerződést magától **dr. Codrean** ügyvédtől kapták a 83 hold eladása körüli szolgálataikért. A törvényszék a tárgyalást november 19-re halasztotta, amikor is be fogják szerezni a telekkönyvi bekebelezési iratokat és az eredeti szerződéseket. Így tehát az érdekes ügyben a döntés csak ez alkalommal fog elhangzani.

Számos női betegség,

sok kellemetlenség

elejét veszi a **Lysoform**

állandó használata

Megfelelő nagyszámban a Lysoform megöli a tudomány ismerte legellenállóbb bacillusokat.

ERŐTELJES antiszeptikum, elég hatékony, hogy a tudomány által ismert legellenállóbb bacillusokat megölje, a Lysoform, megfelelő oldatban az ideális antiszeptikum a nő „intim toalett”-je számára.

Megöli mindazon csirákat, amelyek a női nemi szerveket megtámadják, amikor a test ellenálló képessége csökkent; betegségeket okoznak, amelyek épen olyan kellemetlenek, mint veszedelmések. Tegye szokásává a Lysoform használatát — vegyen azonnal egy üveget!

Lysoform csakis eredeti üvegben kapható. Kímérve eladott készítmények hamisítottak.

Lysoform

Öngyilkosságba kergette egy volt városi alkalmazott feleségét a nyugdíjas-nyomor

Megdöböntő öngyilkossági kísérlet Aradon — Az igazságtalanul elbocsátott városi alkalmazott kalváriája — Az asszonyt a kórház elmeosztályára szállították

A minden végkielégítés és nyugdíj nélkül máról-holnapra elbocsátott közalkalmazottak százalmas helyzete tegnap hajnalban ismét egy megdöböntő esemény okozója volt Aradon. Megint szaporodott egygyel azoknak a száma, akik évtizedes munkájukkal hűségesen szolgálva a várost, a kényszerű elbocsátás folytán öreg napjaikra odajutottak, hogy elhagyatottan, a megélhetés gondjaival küzdve, fehetetlenül kell nézniök, hogyan vértik el nemcsak ő, hanem családja is, a kenyérért vívott, könyörtelen harcban.

Höhn János városi gépiüzemi alkalmazottat 1929. év tavaszán, mint felesleges munkakerőt, minden ok nélkül elbocsátották Aradváros szolgálatából. Tizenkilenc éven keresztül kifogástalanul teljesítette szolgálatát s ez idő alatt a nyugdíjilletékét is levonták fizetéséből. A váratlan elbocsátás roppant elkésérítette **Höhnt**, aki mindent elkövetett elbocsátása után, hogy valahol munkát kapjon, de fáradozása sikertelen maradt. Közben egymásután tett meg minden törvényes lépést nyugdíjának folyósításáért, majd látva, hogy **Aradváros illetékes tényezői előtt nem talál meghallgatásra, több, egyidejűleg elbocsátott városi alkalmazott társával együtt pert indított elmaradt fizetéséért**. Így telt el egyik hónap a másik után. A meddő küzdelem, a másfél évi ide-oda szaladgálás nemcsak őt tette apathikusná, hanem különösen feleségére volt nagy

hatással. **Höhn Jánosné** valósággal kedélybeteggé vált. Az utóbbi hónapokban már orvosi kezelés alatt állott s hiába volt **dr. Szedrik Ödön** ideg orvos minden igyekezete, **Höhmné** baja egyre jobban súlyosbodott. Hiábavaló volt a gondoktól gyötört férj minden akarása, hogy megvigasztalja, a nemrégén még makkegészséges, 52 éves asszony buskomorsága odáig fokozódott, hogy többször öngyilkossággal fenyegetőzött, amit azonban hozzátartozóinak — akik ugyszólván éjjel-nappal mellette voltak — sikerült megakadályozni s őt ideig-óráig megnyugtítani. De mint a történetek mutatják, elhatározása teljesen beleidegződött.

Fenyegetését be is váltotta. Tegnap, hajnali 4 órakor, kilesve azt az időpontot, amikor férje aludt s leánya, **Aranyos Ferenc** fodrászmester felesége sem volt közelében, lassan felkelt ágyáról s kiosont a **Bul. Reg. Ferdinand** 24—26. számú házban levő lakásukból s az udvaron levő kutba vetette magát. Szerencsére azonban, tettét észrevették és így sikerült megélve kimenteni. Az idegileg teljesen összeroncsolt asszonyon **Cucu Vazul** dr. városi főorvos az elmebaj tüneteit konstataálta s intézkedésére **Höhmnét** beszállították az aradi kórház elmeosztályára. A tragikus eset az egész városban megdöbbenést keltett.

Bárhon megjelent vagy hirdetett könyv
Sándor Ferenc néli. Kérjen ingyen jegyzéket.

Nemes Marcell és a szász király

Első lépések a II. Rákóczy Ferenc-kép megszerzésére — Nemes Marcell ajándékot ad a szász királyi képtárnak — Magyar nyelvű levél Drezdában — »Bizonyára a király barátja« — Művészet a kitartásban

Nemes Marcell a világ egyik legnagyobb műgyűjtője, aki egy értékes kép megvásárlása végett képes volt bentazni a fél világot: hazament meghalni abba a földbe, melyet még a gyűjteményénél is jobban szeretett. Lehet, annak harminc esztendeje, hogy ez az akkor még szerény anyagi viszonyok között élő fiatalember elkezdett képeket vásárolni. Nincs az a gyűjtő, aki keresztül ne esne a kezdet févedéseire. Nemes Marcell is cseréltetett, eladott, vásárolt és így történt, hogy karrierje elején az a tudat kapott lábra, hogy voltaképpen nem is műgyűjtő, hanem csak nagystílusú műkereskedő. Ha így volt, az se bűn. Ugyességével, kifinomodott izlésével és gyakorlott szemével az idők folyamán olyan kollekció tulajdonosa lett, amelynek híre átlépte az európai határokat. A szerencséskezű gyűjtő hatalmas vagyonra tett szert. És nem fukarkodott a pénzzel, szinte két kézzel szórta, mintha kiapadhatatlanok lettek volna pénzforrásai.

Nemes Marcell sikereinek egyik titka az volt, hogy mindent céltudatosan csinált. Semmit incidenciólisan. Elmondok róla egy esetet, amely ott játszódott le egyik legnagyobb gondolatának bölcsőjénél: amikor az első lépéseket tette a Mátyók Ádám festette II. Rákóczy Ferenc kép megszerzésére. 1913. nyarán Drezdában töltöttem néhány hetet. Ami szabadidőm volt, azt a drezdai királyi képtár látogatásának szenteltem. Magam is kerestem, kutattam Rákóczy Ferenc eggyellen fennmaradt portréja után, de nem találtam se a termékekben, se a kiállítás katalógusában. Fölkerestem tehát a királyi képtár igazgatóját és kértem, hogy igaztana utba, hol található meg a nekünk magyaroknak annyira becses Rákóczy-képet.

— Nem Ön az első magyar — mondotta az igazgató — aki azt a nevezetes festményt keresi. Sajnos ezt nem a képtárban őrizzük, hanem a királyi család magánlakosztályában van elhelyezve. Adjon be egy írásos kérvényt, elő fogom terjeszteni a kultuszminiszternek, az a kabinetirodának, a kabinetiroda a királynak és úgy lehet, hogy ezen az uton engedélyt kap szerkesztő ur a Rákóczy-kép megtekintésére.

Öszintén megvallom, hogy a hosszú bürokratikai eljárás megindításához nem volt energiám. A következő napon újból ellátogattam a királyi képtárba. Alighogy beléptem, szalad utánam egy képtári őr és arra kér, hogy menjek be az igazgatói irodába. A képtár igazgatója e szavakkal fogadott:

— Láttam jönni szerkesztő urat és azért kérttem be, mert most nekem van szükségem Önre. Egy magyar nyelvű levelet kaptam, amit sajnos nem értek, legyen szives fordítsa le.

Ezzel átad egy Budapestről keltezett levelet, melynek aláírója és küldője Nemes Marcell volt. A levélben az állott, hogy a szász király iránt nagy tiszteletének szerény kifejezése jeléül küld egyidejűleg a királyi képtárnak ajándékkul két darab ritkabecsu festményt a XVIII-ik századból. Kéri, hogy fogadja ajándékát szívesen a drezdai királyi képtár.

— Ismeri igazgató ur Nemes Marcellt? — kérdeztem.

— Én nem ismerem, volt a válasz, de bizonyára Öfelségének — valami jó barátja.

Nem szoltam rá semmit, meghagytam az igazgatót abban a tudatban, hogy Nemes Marcell királyokkal barátkozik. A két festmény valóban megérkezett, éppen akkor bontották ki a ládából. Az igazgató véleménye szerint megérték 10—10 ezer márkát.

Én ismertem az akkori Nemes Marcellt és őszintén azonnal megsugta, hogy milyen terv született az ügyes műgyűjtő agyában. Már akkor arra gondolt, hogy valami módon megnyeri a szász király szimpátiáját és csere, vagy vásár útján megszerzi a II. Rákóczy Ferenc-portrét.

Azután eltelt több mint másfél évtized. Világűrben jött, forradalmak következtek, trónok omlottak össze — köztük a szász királyé is. Nemes Marcell régi nagy tervét megérlelte a viágégés. A páratlan műértékű Mátyók-festmény ma ott díszel a Magyar Szépművészeti Múzeum falán, maradvány dicsőségére és emlékére Nemes Marcellnek, aki másfél évtizedet meghaladó kitartással és aldozatkészséggel váltotta valóra nagy gondolatát. Nemes Marcell nemcsak a gyűjtésnek, hanem a céltudatoságnak is művésze volt.

Senior

Interpelláció készül a bolgár parlamentben Boris király házassága miatt

Milyen vallásu lesz a születendő gyermek? — Szocialista kérdőzködés Bulgária új külpolitikájáról — Október 31-én érkezik meg Szófiába a királyi pár

Szófiából jelentik: A királyi pár megérkezését megelőző napokat a szocialisták izgatásokra és tüntetésekre használják fel. A szobranie szocialista frakciója interpellációt nyújt be és felelősségre vonja a kormányt, hogy való-e az a hír, hogy a bolgár cár és cárné születendő gyermekét katolikus vallásra keresztelik meg. A szocialisták hivatkoznak az alkotmány 38-ik szakaszára, mely megszabja, hogy a bolgár uralkodónak ortodox vallásnak kell lennie és ha ez nem történne meg, úgy a király az esküvő előtt tett ígéretét nem tartaná be és megsértené az alkotmányt. Az interpelláció utolsó pontja mutatja meg annak tulajdonképeni okát, mert kérdést intéznek a kormányhoz, hogy az olasz hercegnővel kötött házasság folytán megváltozik-e a bolgár külpolitika.

Az égei tengeren dúló vihar következtében a Ferdinánd-gőzös, mely az új párt hozza, egy nap késéssel érkezik meg és így Boris király, és Giovanna királyné, illetve cár és cárné október 30. helyett 31-én érkeznek Szófiába.

Szófiából jelentik: Abban a percben, amikor a bolgár cár szárazföldre lép, 101 ágyulós dördül el. A vidékről máris állandóan jönnek csapatok, hogy résztvegyenek azon a nagy katonai szemlén, amely le fog folyni. Az iskolák és közintézmények három napig szünetelnek.

Parkettasurotat, poloskairtat gyorsan és pontosan végez **LOVAS** volt Illés-u. 111.

Színház — Irodalom — Művészet

László Andor és Mayer Kató megalakították a „Magyar Kék Madár“-t

Az aradi közönség előtt bizonyára nem ismeretlen, hogy László Andor népszerű bonviván és Mayer Kató, az Aradról elszármazott szbrett, az utolsó szezonban együtt rótták az élet országútját és az új évadban együtt kerestek szerződést, amelyet azonban nem sikerült egy színházzal sem kötnök. Vagy a színház nem volt hajlandó teljesíteni igényeiket, az együttes szerződést, vagy pedig ők nem akarták elfogadni az eléjük tett szerződési blankettát. László Andor állandó tárgyalásban volt a New-York-kávéházban különböző igazgatókkal, ügynökökkel, ügynökségekkel és a szóke Kató ezalatt a Dunaparton sétált és várta az eredményt, a jó szerződést, amely azonban egyre késett. Pedig ilyenkor, jó néhány héttel bent a sziniszzezonban elkelle már a szerződés és Lászlóknak gyorsan kellett biztosítani a jövőt.

A napokban azután örvendéles hír jelent meg az egyik pesti lapban László Andorról és Mayer Katóról, akik ugyanis Faragó Ödönnel, a szerződésnélkülisége miatt nemrég üngyilkossá lett, de megmentett sziniszzezonigazgatóval, egy kitűnő komikusossal: Ujváry Lajossal és még néhány pesti színésszel megalakították a „Magyar Kékmadár“-t, amellyel már a napokban turnéra indulnak. A lap közli a társulat tagainak első együttes felvételét, amelyen László Andor és Mayer Kató a „Tommy és társa“-ban nagy sikert aratott ugynevezett „frakkos-duett“-ben vannak megörökítve. László Andor és Mayer Kató újszerű elhelyezkedésü valószínűleg meleg érdeklődéssel kíséri az aradi közönség, amelynek László kedvenc bonvivánja volt, de szeretettel figyelte Mayer Kató sikerének megállóhelyeit is.

* Az aradi városi színház e heti műsorának sorrendje. Csütörtökön A bérletben: Légy hű mindhalálig, prózajudonság Aradon előszőr. Pénteken: Román előadás. Szombaton B bérletben: Lila test, sárga sapka, operettjudonság, Aradon előszőr. Vasárnap délután 3 órákor bérletszünetben: Lila test, sárga sapka, rendes helyárrakkal. 6 órákor: Légy hű mindhalálig, mérsékelt helyárrakkal. Este 9 órákor C bérletben: Lila test, sárga sapka, rendes helyárrakkal.

Bloch H. Fotoház

az amateur

fotodíjpályázatra

vonatkozólag értesíti igen tisztelt vevőit, hogy a zsüri döntése november 1-én, d. u. 5 órákor lesz.

Kiállítás nyitva november 2-től 10-ig. Belépés díjtalan.

* Légy jó mindhalálig, akárhogyan is megtör az élet — sir. fej Móríc Zsigmond gyönyörű darabjából, amelynek ma este lesz a premiera. Liliatragédia ez a darab, a negyedik gimnazista, Nyilas Pista tragédiája, de az 1893-iki debreceni református kollégium tradicionális élete, szívet bízsergetően kedves diákjelenetek illatos csokra elevenedik meg a Légy jó mindhalálig premierjén, amelyen Rajnay J. Sándor, Borsos Manci, Harmath Jolán, Dancs Ida, Gömöröy Emma, Csóka József, Jávot Alfréd, Fratta Géza, Szabados Árpád és Kun Dezső játszik a főszerepeket.

* Lila test, sárga sapka. Az őriási érdeklődés, mely a szombat-esti premier iránt megnyilvánul, minden tekintetben indokolt. A Színház István híres regényéből készült pompás operettszöveg és a fülbemászó muzsika, amit Lajthy Lajos írt, a darabhoz minden sikert megérdemel. Kornély Mária feledhetetlenül bájos jelenség egy házmesterlány pompás szerepében. Lya bárónő alakját Vinze Emmi mintázza utolérhetetlenül kedvesen és temperamentumosan, pompás szerepük van a darabban Keleti Árpádnak, Szendrey Misinek, Fratta Gézának, Felhő Ervinnek, Csóka Józsefnek.

* Kovács Imre, a bucaresti-i sziniszzezon megszervezte társulatát. A Bucarestiben létesülő magyar színház igazgatója: Kovács Imre, amely a színház céljaira az Alhambra helyiségét bérelte ki, többé-kevésbé megszervezte társulatát. Primadonnája Karácsónyi Ily lesz, a többi tagok pedig a következők: Ferenczy Marianne, a Király Színház volt tagja és Tihanyi Jutka táncos-primadonnák, Sárvay Rózi szbrett, Gaál Piri énekesnaiva, Lévy Margit szende, K. Szűcs Irén anyaszínésznő, Kiss Cecil operett-komika, Stolcz Aranka naiva. Férfiak: Oschanitzky Richard, a hamburgi színház volt karnestere, karnagy, Márkus Lajos énekes bonviván, Hetényi Ferenc táncosokomikus, Halmay Vilmos táncosbuffó, Kürthy Károly operettbuffó, Horváth László szerelmes színész, Kovács Imre főrendező-jellemszínész, Salgó Andor titkár, ezenkívül Nyerges György díszletrendező és festő, Ladányi Zoltán díszletrendező. A bemutatkozó előadás a Szökik az asszony, november első felében lesz. Kovács igazgató tárgyalásokat folytat az aradi Gyöző Alfréddel, és még több erdélyi színésszel.

Értesítés!

Kölesönkönyvtáram 80 lejes havi bérletét november 1-től

40 lejre,

a kötetenkénti díjat pedig

2 és 3 lejre

szállítottam le.

KERPEL IZSÓ

Készül a magyar-török szövetség

Bethlen István gróf magyar miniszterelnököt melegen ünneplik Törökországban. A magyar nép kivételes helyet foglal el minden török szívében

Ankarából jelentik: Bethlen István gróf magyar miniszterelnök, kedden délután felkereste Izmet pasát, a török miniszterelnököt, akivel hosszabb megbeszélést folytatott a magyar-török gazdasági együttműködés kimélyítésének és tökéletesebbé tételének módokról. Szóba került a ló- és tenyészállat-export, valamint a nemesített magvak és mezőgazdasági gépek nagybani kivitelének előmozdítása. A török sajtó Bethlen gróf látogatásával kapcsolatban élesen állást foglal a békeszerződések ellen és követeli azok revízióját. A Bethlen gróf tiszteletre adott ebéden Izmet pasa nagyhatású be-

szódben üdvözölte Bethlen grófit és a magyar-török szövetség létrehozásáról beszélt. Bethlen megköszönte az üdvözlést.

Ankarából jelentik: A török sajtó hosszasan és melegen foglalkozik gróf Bethlen István magyar miniszterelnök törökországi látogatásával. A lapok hangsúlyozzák, hogy a magyar nép minden török szívében kivételes helyet foglal el és a magyar miniszterelnök látogatása feléleszti az évszázados török-magyar barátság lángját. A cikkek kiemelik azt is, hogy a törökök mindenkor érdeklődtek a magyar ügyek iránt és őszintén kívánják Magyarországot boldogulását.

Máriusz megyei tisztviselőt 1928-ban nevezték ki. A fizetés megállapításánál nem vették figyelembe az összes köztisztviselőknek járó különleges pótlékot, kimondva, hogy az csak olyan köztisztviselőknek jár, akik 1921. óta állanak szolgálatban. Ezt az álláspontot a belügyminiszterium is jóváhagyta, mire a tisztviselő *Petrutiu* Áron ügyvéd ntján a tábla közigazgatási bíróságánál beperelte ugy a belügyminiszteriumot, mint Aradmegyét. A bíróság *Prietianu*-tanácsa megsemmisítette a belügyminiszterium, valamint a megye döntését és megítélte Markovicsnak teljes követelését.

A temesvári tábla ma hozott két ítélete megyei körökben nagy feltűnést keltett, annál is inkább, miután a bíróság mindkét esetben belügyminiszteri rendeleteket semmisített meg.

A kuria érdekes döntése két budapesti ügyvéd bünperében

Felmentették Rácz Vilmos dr.-t és Darvay János dr.-t a hamis vád büntetése alól — Egy feltűnést keltő törvényszéki ítélet fejleményei

Budapestről jelentik: Annakidőn nagy feltűnést keltett dr. Rácz Vilmos és dr. Darvay János ügyvédek pere, akiket a törvényszék hamis vád büntetése és hatóság előtti rágalmaszás vétsége miatt vont felelősségre. A budapesti törvényszék megdöbbenést keltő, súlyos ítélettel sújtotta az ügyvédeket, amennyiben a vádat beigazolták vette és 3-3 évi fegyházra ítélte őket. Felelősség folytán a budapesti tábla is foglalkozott az ügygel és a törvényszék ítéletét megváltoztatva a büntetést leszállította oly módon, hogy Rácz Vilmost hamis vád büntetése miatt 10 havi fegyházra ítélte, míg Darvayval szemben csak a rágalmaszás vétségét látta beigazoltnak és büntetését négy hónapi fegyházban állapította meg. Az ügyvédek a legelső fórumhoz a kuriához is megfelelőzték az ítéletet, amely ma tárgyalta ügyüket. A kuria megsemmisítette az első és másodfoku bíróságok ítéletét és úgy döntött, hogy úgy Ráczot, mint Darvayt a hamis vád büntetése alól felmenti, a hatóság előtti rágalmaszás vádjának aktáit pedig újabb elbírálás végett visszateszi az ítéltáblához a bizonyítási eljárás lefolytatására.

Osztásnak induló férfihullát vetett partra a Maros

A hulla ez előtt hat héttel kerülhetett a vízbe.

Ma délelőtt értesítették a központi rendőrséget, hogy a téglagyár közelében a Maros egy felismerhetetlenségig osztásnak indult férfi holttestét vetette ki a partra. A rendőrség részéről *Versigan* és *Faur* rendőrtisztek szálltak ki a helyszínre az inspekciós hatósági orvos kíséretében, aki megállapította, hogy a holttest körülbelül 18 esztendő férfi hullája, amely már mintegy hat héttel ezelőtt került a vízbe, ahol azóta a bomlási folyamat felismerhetetlenné tette. Valószínűnek tartják, hogy a hulla egy marosmenti parasztiúé, mert a rajta lévő ruha maradványai parasztnadrágra enged következtetni. A rendőrség táviratilag fordult a marosmenti községekhez, hogy ki tűnt el néhány héttel ezelőtt és akiről feltételezhető, hogy a kivetett férfivel azonos.

Az aradi mozik mai műsora

5, 7 és 9 órákor.

CENTRAL: Ma utoljára. A SIVATAG DALA, (Vörös arányok.) Operai magánénekelőn járó nagy filmoperett, gyönyörű solo és karénekekkel. Főszerepekben: John Boles, a Rio Rita főszereplője és Louisa Fazenda. Az előadások megkezdéskor az ajtók lezártnak.

SELECT: Ma utoljára. AZ ÉHES TENGER. Tengerész legenda. Főszerepekben: Jean Murat, Suzanna Christie, Henry Krauss.

ELITE: Új műsor. SZŐKIK A VÖM (Hajra utána.) Elsőrangú vígjáték. Rendezte: Richard Eichberg. Főszerepekben: Dina Gralla, Harry Halm és Szőke Szakáll

GRADISTE: Új műsor, 7 és 9 órákor. A HAJÓTÖRÖTT. Nagyhatású dráma. Főszerepekben: Claire Windsor, Grace Goodall és John Bowers.

Belügyminiszteri döntéseket semmisített meg

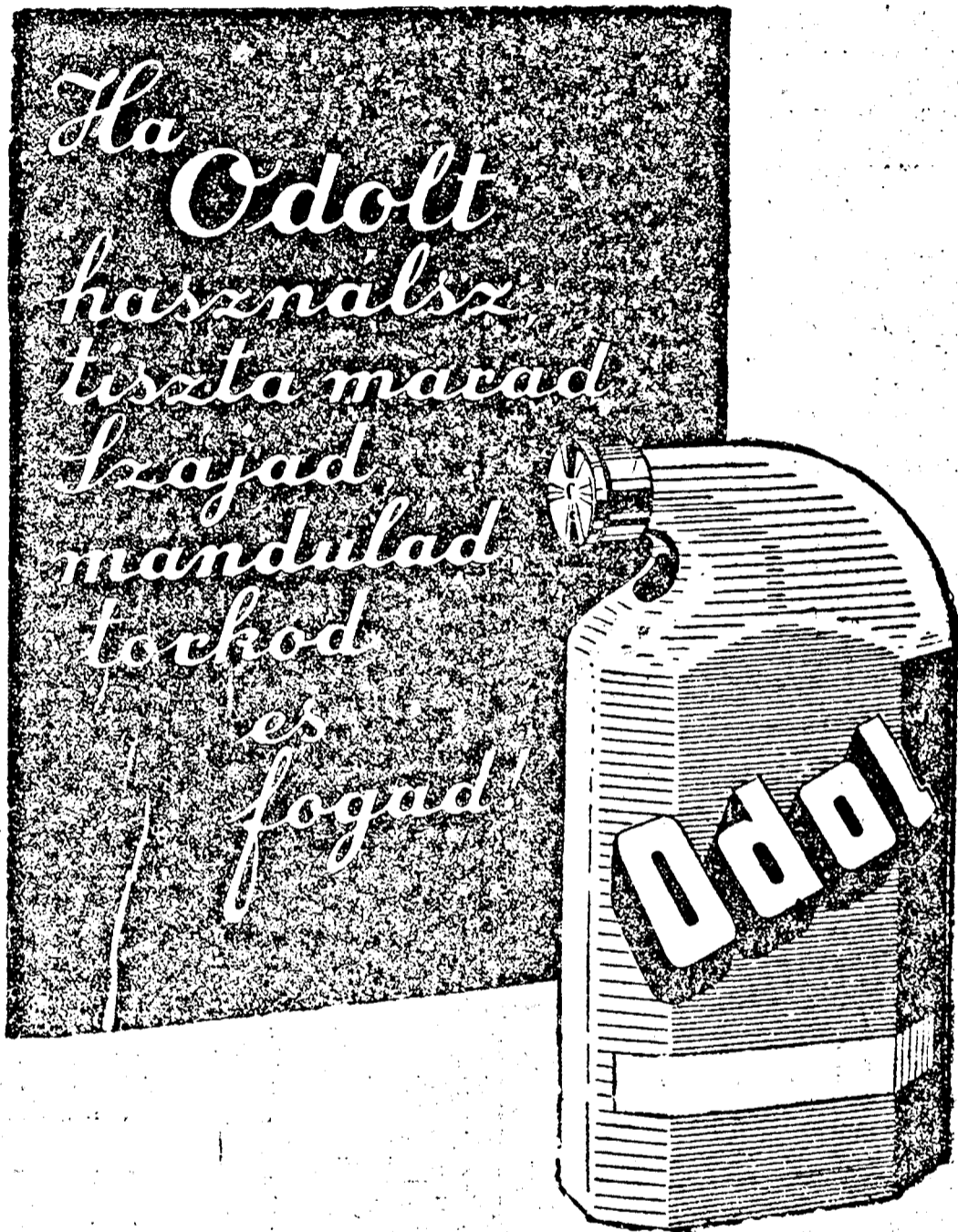
Erdekes ügyek a temesvári közigazgatási bíróság előtt — A rendőr nem köztisztviselő — Vita a különleges pótlék körül

Két rendkívül érdekes elvi jelentőségű döntést hozott a temesvári tábla, amely ma aradmegyei ügyekkel foglalkozott. Az egyikben a tábla közigazgatási bírósága kimondta, hogy a rendőr nem köztisztviselő és így nem tarthat igényt azokra az előnyökre, amelyekben egy köztisztviselő részesülhet. Az érdekes eset a következő:

Körülbelül egy évvel ezelőtt az aradmegyei *Mácsa* község vezetősége elbocsátotta állásából a községben szolgálatot teljesítő hat rendőrt. A községi rendőrök a megyei permanens-bizottsághoz adtak be felelősséget, amelynek nyomán a megye vezetősége megsemmisítette a községi határozatot és elrendelte a rendőröknek állásukba való visszahelyezését. A község felelősségére az ügy a belügyminiszteriumhoz került, amely a megye határozatát

hagyta jóvá. Miután a község vezetősége még a belügyminiszteri határozatot sem hajította végre, a rendőrök a temesvári táblához fordultak és állásukba való visszahelyezést, valamint visszamenőlegesen 300.000 lej elmaradt fizetést követeltek. A község *Petrutiu* Áron aradi ügyvédet bízta meg képviselőjével. Ma tárgyalta az ügyet a tábla *Pavelescu*-tanácsa. *Petrutiu* arra hivatkozott, hogy a rendőrök nem köztisztviselők és így nem áll jogukban a táblához fordulni jogorvoslásért. Ezt az álláspontot a bíróság elfogadta, úgy hogy nem is tárgyalta érdemben a rendőrök keresetét, hanem kimondta, hogy azoknak nem állott jogukban perelni, miután a köztisztviselői szabályzat értelmében csak köztisztviselők fordulhatnak a közigazgatási bírósághoz.

A másik eset hasonlóan érdekes. *Markovits*

H I R E K

Előfizetőinkhez!

Kérelem az Aradi Közlöny barátaihoz.

A város több részéből jelentés érkezett kiadóhivatalunkhoz, hogy az Aradi Közlönyt a kora reggeli órákban, közvetlenül a kihordás után, a kapuk alól vagy a levélszekrényekből ismeretlen tettesek kilopják. Teszik ezt azzal a sötét szándékkal, hogy t. olvasóink ne kapják kézhez megszokott újságjukat.

Lapunk kiadóhivatala nagy súlyt helyez arra, hogy az Aradi Közlöny korai kézbesítését gonosz célzatu kezek meg ne zavarják. Szigorú vizsgálatot vezetünk be a lapoltvajok kézrekerítése iránt. Munkánk azonban csak akkor lehet teljes, ha olvasóink segítségünkre lesznek az aljas machináció felderítésében.

Felkérünk ezúton mindenkit, elsősorban természetesen az Aradi Közlöny t. előfizetőit, utánuk nyomban a bérházak házfelügyelőit, hogy ellenőrizzék a kora reggeli órákban lapkihordóinkat és közvetlenül azután az újságtolvajok galád munkáját.

Akinek bejelentése alapján sikerül a tolvajokat rendőrkézzre juttatnunk, az magas jutalomban részesül.

— Időprognózis. Nagybárra felhős, tovább enyhülő idő várható.

— Mária özvegy királyné születésnapját ünnepelték ma Aradon. Felbogozott város jelzete ma, hogy Aradon Mária özvegy királyné születésnapját ünneplik. Az összes templomokban Te Deum volt, míg a görög keleti katedrálisban az összes katonai és polgári hatóságok részvételével ünnepi istentisztelet, amelyet Comsa Gergely dr. püspök pontifikált.

— Miklós herceg Franciaországba utazott. Bucurestiből jelentik: Károly király ma Mihály nagyvajdával, délelőtt 11 órakor Bazargicha érkezett, ahonnan tovább utazott Balicba, Mária özvegy királyné meglátogatására. Miklós herceg ma délben Franciaországba utazott. Londoni lapok pedig, így a Star, arról tudnak, hogy Mária özvegy királyné és Ileana hercegnő még a karácsony előtt, hosszabb londoni tartózkodásra odaérkeznek.

— Dr. Monay visszautazott Rómába. Dr. Monay Ferenc assiszens generális, pápai magyar gyónató, hat heti aradi tartózkodása után, ma reggel visszautazott Rómába.

— A halottak napja az idén november harmadikára esett. Az aradi plébánia hivatalosan közli a hívőkkel, hogy a temetőekben a mécsesek gyújtása nem szombaton, hanem nem vasárnap este fog megtörténni. Halottak napja ugyanis idén nem másodikára, hanem harmadikára esik, tekintettel arra, hogy az egyházi liturgia szerint vasárnap gyászmisét nem lehet tartani. A temetőekben az istentiszteletet vasárnap délután fogják megtartani.

— Eltemették a maybachli bányakatasztrófa áldozatait. Fridrichsthalból jelentik: Ma délelőtt 10 órakor kezdődött meg a bányakatasztrófa áldozatainak temetése. Tíz sorokban, összesen 95 koporsó feküdt virágtengerben. A zenekar a Tannhäuser Zarándokénekét játszotta, majd a bányászénekkar énekelt. Ezután a trieri püspök mondott nagyhatású beszédet.

Csámpásan

Jár a gyermeke? Ennek oka valami lábhiba. Gyógyítsa idejében. Az orvosság speciális cipő.

Készíti: **ORTNER**, Arad, v. Salaz-u. 5.

— Aradmegye utolsó négy éve. Ma elkészült Lázár Ágoston dr. megyei választmányi elnök jelentése, amelyet Aradmegye helyzetéről a november 1-i megyei tanácsülésen ad elő. A jelentés 1926-tól a mai napig ismerteti Aradmegye egészségügyi, vagyoni, népesedési és közigazgatási helyzetét, beszámol a különböző tanácsok, intézmény-bizottságok s szakbizottságok működéséről.

Amerika tartja kezében a gazdasági ujjáéledés kulcsát

Hervé újabb szenzációs cikke — Ha revánsháboru lenne, Németország és Franciaország egymást tenné tönkre

Párisból jelentik: Hervé Gusztáv a Victoireben Hitlernek hozzáintézett válaszával kapcsolatban azt írja, hogyha revánsháboru keletkeznének, akkor Németország és Franciaország teljesen tönkretenné egymást és mindketten a bolsevizmus borzalmas szakadékába zuhanának. Az európai gazdasági válságra vonatkozólag pedig azt írja a cikkíró, hogyha

az Egyesült-Államok rászánák magukat, hogy volt szövetségescikkkel szemben fennálló követeléseiket csökkentenék, úgy Franciaország ezt Németország javára fordítaná. Jogszerűen mondhatjuk tehát, — írja a Victoire — hogy az USA kezében tartja a gazdasági ujjáéledés kulcsát, a saját jólétének és az egyetemes jólétnek kérdését.

Meggyilkoltak egy amerikai bankvezért a chikagói banditák

Chikagóból jelentik: Courthney Meril, az United States bank alelnöke ellen két fegyveres bandita revolveres támadást intézett, amikor az alelnök autójába akart szállni. Mivel a

bankvezér nem nyújtotta elég gyorsan fel kezét a banditák felszólítására, rálöttek és súlyosan megsebesítették. Courthney néhány óra múlva sebesülésébe belehalt.

— Teianu pénzügyi államtitkár Aradon.

A jövő hét folyamán előkelő vendégek érkeznek Aradmegyébe, ahol Ciorogariu vadászati főfelügyelő vendégeként a megyében vadászni fognak. A főfelügyelő ma értesítést kapott, amely közölte, hogy a jövő hét végén Aradra érkezik Teianu pénzügyi államtitkár, valamint Precup ezredes, akik vadászni szándékoznak a megyében. Ciorogariu főfelügyelő megtette a szükséges előkészületeket, hogy az előkelő vendégek tiszteletére nagyobb vadászatot rendezzen. Aradon nagy érdeklődéssel várják különösen Precup ezredes érkezését, aki — mint ismeretes — nagy szerepet játszott Károly király hazahozatalában.

— Hirschfeld Mór szabadlábrahelyezéséről érkezett hír Aradra. Ma Aradon az a hír terjedt el, hogy a milánói fogságban lévő Hirschfeld Mór aradi textil-nagykereskedő Boris bolgár király és Giovanna hercegnő házassága alkalmából amnesztiát kapott. Az ügyben felkeresük Hirschfeld Mór családját, amelytől a következő információt kaptuk:

— A hírről ilyen pozitív formában nem kaptunk értesítést. Azonban hírt kaptunk arról, hogy tegnap új törvény lépett Olaszországban életbe és ennek alapján Hirschfeld nyomban szabadlábrahelyezése várható. Az erről szóló távirati értesítést minden percben várjuk.

Vászon

maradék-vásár

november első hetében

Ruttkay & Botye cégnél

Arad, megyeházzal szemben.

— A miniszter jóváhagyta Filip mérnök megválasztását. Ma rendelet érkezett a belügyminisztériumtól a megyei prefekturára, amellyel közölték, hogy a minisztérium jóváhagyta Filip Ágoston, az új megyei főmérnök megválasztását. Az új főmérnök november 1-én foglalja el állását.

— Mindennapos székszorulás, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szívdobogás, fejfájás, fülzugás, szédülés és lehangoltság esetében a természetes „Ferenc József” keserűviz a bélműködést rendbehozza s megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől. Nagynevű orvosok a Ferenc József vizet fényes eredménnyel alkalmazzák. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Csendrendelet az aradi tanácsülésen. A város vezetősége elhatározta, hogy a december havi városi tanácsülésen tárgyalásra tüzi ki a közlekedésügyi szabályrendeletet, valamint az ismeretes csendrendeletet, amely körül annyi vihar zajlott le. Előreláthatólag a tanácsban mindkét szabályrendelet körül heves vita fejlődik ki.

Kisiklott Franciaországban egy román kivándorlót szállító gyorsvonat

Hét halottja és 36 súlyos sebesülte van a katasztrófának — Földlapulás idézte elő a kisiklást

Párisból jelentik: Lyon és Bordeaux közötti gyorsvonat Peroga állomástól északra ismeretlen okokból kisiklott. Eddigi jelentés szerint négy halott van, két mozdonyvezető, egy fiút és egy asszony. Öt utas súlyosan megsebesült. A kisiklott gyors Genfből jött és 250 román kivándorlót szállított Párisba. Újabb jelentések szerint a katasztrófa halálos áldozatainak száma 7-re emelkedett, 36-an súlyosan megsebesültek, közöttük husznak állapota életveszélyes. Lehetséges, hogy még sok holttest a romok alatt van. Mindaddig nem tudták megállapítani a katasztrófa okát, amely valószínűleg földlapulás következtében állt be.

Párisból jelentik: A késő éjszakai órákban érkezett jelentések szerint a halottak száma 16-ra emelkedett.

— Az Aradi Közlöny keresztretjvényének megjelentését péntek délig kell benyújtani. A szombati ünnep miatt a vasárnapi keresztretjvényünk szombati számunkban jelenik meg. Kérjük a megfektöket, hogy erre való tekintettel a megfektéseket legkésőbb péntek délig juttassák el a kiadóhivatalunkba.

— Báró Bohus Zsigmond elköltözött Aradról. A régi Arad magyar társadalma egyre fog. Az impériumváltozás óta is számos aradi magyar család hagyta itt ezt a várost, ahol elődeik bölcsője ringott. Ma báró Bohus Zsigmond és neje költözött el Aradról Budapestre, ahol Bohus Zsigmond báró fokozott közgazdasági tevékenységet akar kifejteni. Az utolsó Bohus is elköltözik tehát a Bohus-palotából, amely monumentális épületet a Bohus-család emelte Aradnak, de a palota már korábban kiesett a család tulajdonából. Bohus Zsigmond báróknak a magyar fővárosba való távozása nagy veszteséget jelent Arad társadalmi életére. — Ugyancsak ma költözött el Aradról özv. dr. Kertész Miksáné és családja. Néhai Kertész Miksa dr. közismert ügyvéd volt Aradon, a város törvényhatósági bizottságának tagja és a társadalmi életnek agilis tevényezője. Özvegye, aki miskolci származású, férje halála óta annak kiterjedt ügyeit likvidálja és most, amikor ezzel elkészült, családjával együtt elhagyja azt a várost, amelyhez annyi meleg és bensőséges kapcsolat fűzi.

Gramofonok és lemezujdonságok rendkívül nagy választékban, legolcsóbban HEGEDŰS cégnél Aradon.

— Pál Aranka táncitanár tanuló utjáról hazaérkezett. A legújabb, modern táncok tanítását a Krispin-teremben november 3-án este kezdi meg.

Nagy károkat okoznak az áradások

Mára csökkent a veszély

Prágából jelentik: Az áradások által okozott veszély mára valamivel csökkent. A katonaság még mindig készenlétben van és menteni igyekszik, ami még menthető. A legnagyobb a kár Moravia területén, ahol számos ház összeomlott.

Berlinből jelentik: Kasseli jelentések szerint a Spree kiöntött medréből és elárasztotta a környéket. A víz az alacsonyabban fekvő házak előemeleti ablakain is behatolt. A növekvő veszélyen a katonaság úgy segített, hogy Kantdorfnál átszakította a Spree gátját. Kobuf és Madlov községek környéke tóhoz hasonló. Kobelben a veszély ma délután csökkent és a víz nagyrészt visszatért medrébe.

A Teozófiai Társaság kulturelőadása. Az aradi Teozófiai Társaság ma este 8 órai kezdettel tartotta rendes heti kulturelőadását. Az első számként Weisz Böske néhány dalt énekelt Schwarzberger Lili zongorakiséréte mellett. Az énekszámokat a közönség nagy tapsal fogadta. Ezután Bene Emilné a testvériségről tartott magas színvonalú előadást. Kiemelte, hogy a mai súlyos viszonyok között felekezeti különbség nélkül össze kell fogniok az embereknek egy társadalmi, mint gazdasági téren. A szép és érdekes előadás nagy tetőzést aratott, majd Weisz Böske adott elő újra néhány énekszámot. Ezzel a tartalmas kulturest véget is ért.

— Csütörtökön temetik el Lévai Ignácot. Megirtuk mai számunkban, hogy Lévai Ignác, a Neuman-cég bevásárlója, Brassóban, 68 éves korában hirtelen meghalt. Az elhunyt temetése október 30-án, csütörtökön délután 3 órakor lesz az aradi izraelita temető halottsházából.

Nem kell roclám, úgvis tudja mindenki,
Aki a jó könyvet, regényt szereti,
Lóbl könyvtár a legelső ezekben,
Válogathat a legújabb művekben.

— Templomszentelés Resicán. A resicai római katolikus egyház nagy ünnepség keretében szentelte fel új orgonáját és újból festett templomát. A felszentelést Pacha Ágoston püspök végezte, ki már 25-én délután érkezett Resicára Temesvárról. A püspök kíséretében voltak Wiljung püspöki titkár, Pless képezdei igazgató és Feich apátkanonok Temesvárról. A püspök és kíséretének fogadtatására napokkal előbb az előkészületeket elrendezte Lischerong Mátyás főesperes resicai plébános. Pacha püspök megérkezése után a templomban Kohn L. és Licsi Teréz fiatal párt eskette meg, valamint a fiatal menyasszony szüleit ezüstlakodalma alkalmából fenkölt beszédben üdvözölve. Isten áldását kérte rájuk. Este a püspök tiszteletére szerenádot a gyári zenekar és hat dalárda közreműködésével. Délelőtt 9 órakor kezdődött a templom felszentelése. A misét Pacha Ágoston püspök celebrálta fényes papi kísérettel.

— Változik az aradi korzó képe. Néhány nap óta egy jól ismert női divatárulház, melynek eddig a Strada Bratianu (Weitzer János utcában) volt az üzlete, a sétáló közönség élénk érdeklődését kelti fel. A „Renaisance”-divatárulház ugyanis üzletét a Fötér-re helyezte át s amikor szívesen konstatáljuk, hogy ezen üzlet emeli a korzó fényét, biztosan hiszszük, hogy e régi, jó hírű céggel szemben a közönség érdeklődése és bizalma még fokozódni fog.

— H. Sziklay Gizi Sfr. Cercetasilor (Szt. Pál utca) tánciskolájában nov. hó 3-án új tánckolont kezd.

— A tánc manapság ismét visszanyerte korábbi jelentőségét és kifejezője annak, ami bennünket belsőleg eltölt: győzedelmeskedés az anyag felett, megszabadulás a mindennapi gondoktól, ünnelettség és boldogság. Aki így adja át magát a tánc örömeinek az minden zavaró körülményt kétszeresen károsan és fájtalmasan érez. És hányan vannak még mindig, akik a magától értetődött elfelejtik s akiknek a fülébe kellene sügni: „Mielőtt táncolni akarsz, úpod szándat és fogaddat O dol-lal!” Mit ér a csábító mesoly, az elragadó száj, ha nincs meg az az üdesége és tisztasága, amelyet csak az Odol nyújt.

— Kifizetődik még ma egy sorsjegyet rendelni a népszerű Fritz Dörge banknál, Wien, I/c. Kärntner-Strasse 43-49.

Hamisított nyilatkozatokkal akarták lemondani Baldwin

az angol konzervatív párt elnöki tisztségéről — Birói eljárás indul az ügyben — A párt hivatalos nyilatkozata —

Londonból jelentik: Az alsóház folyosójának ma szenzációja volt a reggeli lapok azon jelentése, hogy 44 konzervatív képviselő nyilatkozatot adott ki, amelyben Baldwinnek a konzervatív párt elnöki állásáról való lemondását követeli. Több képviselő, akik a nyilatkozatot aláíróként szerepelnek, felháborodással nyilatkoztak nevük használata ellen és kijelen-

tették, hogy nem is voltak jelen a kérdéses ülésen. A párt hivatalos kommunikéban hamisításnak jelenti ki a nyilatkozatot és egyes képviselők birói eljárást helyeznek kllátásba. A konzervatív párt egy holnapi vidéki választáson mérkőzik meg és az ellenpárt kortestrikkéit használta, amellyel Baldwin helyzetét akarta megrendíteni.

„A mostani állapotok veszélyesek Németországra nézve” A német külügyi bizottság érdekes határozata a leszerelés kérdésében

Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés külügyi bizottsága ma este befejezte tanácskozásait. A kiadott kommuniké szerint a bizottság a jóvátétel kérdésében beadott összes indítványokat elvetette. Elfogadta ellenben a le-

szereésre vonatkozó javaslatot, amely megállapítja, miszerint a mostani állapotok veszélyesek Németországra nézve és a külügyi bizottság elvárja a kormánytól, hogy mindent elkövet, hogy a többi állam leszerelése is Németország mintájára történjen.

Zeiss, Voigtlander, Mentor, Rodenstock, Rolleiflex, Ihagee, Kodak stb. világmárkás fényképezőgépek
20 havi egyenlő részletre kaphatók.
A nálam vásárolt lemezek és filmek előhívását és kopirozását továbbra is díjmentesen készítem. — Vidéki rendelések a legpontosabban eszközölkének.
Telefon 126. — Fotóikkal csak szaküzletben és szakértőnél vásároljon. H. BLOCH FOTÓHÁZ, Arad.

A minisztérium olyan terheket ró a községekre, amelyeket a törvény eltörölt

A Magyar Párt tiltakozó emlékiratot nyújtott át a belügy- és a közoktatásügyi miniszternek — A kormány be akarja zárni a kisebbségi iskolákat — A Magyar Párt kívánságai —

Nagy elkésereudést kellett a romániai magyarság körében az a belügyminiszteri rendelet, amelyet az Aradi Közlöny ismertetett elsőnek, amikor az az aradi prefekturára megérkezett. A rendeletben a belügyminisztérium azzal fenyegeti meg a kisebbségi magyar egyházi iskolákat, hogy azokat könyvtárlanul bezárolja, ha a magyar párt tovább is folytatja „államellenes izgatásait”. Ez a szokatlan haszgu rendelet méltatlanul sújtja a Magyar Pártot az államellenes izgatás vádjával és a párt ezt nem is engedhette magán száradni. Mint bucuressi-i tudósítónk jelenti, a Magyar Párt beadványt intézett a belügyminisztériumhoz, amelyben tiltakozik az előbb említett közp-kori rendelet ellen.

A beadványt Willer József, a Magyar Párt főtitkára nyújtotta át Miháche belügyminiszternek és Costachescu közoktatásügyi miniszternek. A beadvány szerint a közoktatásügyi miniszter a kisebbségi felekezeti iskolák bezárását helyezte kllátásba, arra az esetre, ha a kisebbségi községek tanácsai nem szavaznak meg az évi költségvetésben a községekre háruló állami iskolai terheket. Erre állítolag a Magyar Párt azon körirata szolgáltatott okot, amelyben felhívta vidéki szervezeteinek figyelmét arra, hogy az új közigazgatási törvény a községeket mentesíti az állami kiadások körébe eső terhek viselésétől. Eltekintve attól, hogy a törvénymagyarázat és a törvényes jogorvoslatok igénybevételére vonatkozó felhívás sohasem jelenthet a törvényekkel szemben való ellenszegülést, a leghatározottabban tiltakozik a párt minden olyan szándék ellen, mely a kisebbségi iskolák ellen megtorlást helyez kllátásba. Ha a magyar párt körirata ellentétes álláspontot fejezett volna is ki a törvény helyes értelmezésével, akkor sem szolgálhat ez törvényes indokul a kisebbségi iskolák bezárására.

Rámutat a magyar párt beadványában arra is, hogy a belügyminisztérium a városokat és községeket már hat év óta olyan terhek viselésére is kötelezi, amelyeket az állami elemi oktatásról szóló 1924. évi törvény azonnal

hatállyal eltörölt. Míntfogva a közigazgatási hatóságok még mindig követelik a hatályon kívül helyezett törvény alkalmazását a városi és községi költségvetésekben, azért a Magyar Párt tisztelettel kéri a belügyminisztert, intézkedjék sürgősen, hogy a közigazgatási hatóságok csak az 1924-ik évi törvényből kifolyó dologi kiadásokat vegyék fel. Amennyiben az erre vonatkozó rendelkezés késne, úgy a Magyar Párt kénytelen lesz a magyar néppel szemben tartozó felelőssége tudatában nyílt felhívásban ismertetni törvényes álláspontját. Serelemzi a beadvány, hogy a minisztérium állami iskola létesítésére rendelkezett olyan községekben is, ahol a kisebbség az összes tankötelesek részére megfelelő iskolát tart fenn. A magyar párt leghatározottabban tiltakozik ez ellen és kéri a minisztert az említett állami iskolák és óvodák fokozatos megszüntetésére, kisebbségi községekben a gyermekek anyanyelvét nem értő tanítók kicserélésével és az anyanyelven való tanítás bevezetésével.

Hamiskártyást fogtak el Aradon

Az aradi rendőrség tegnap délelőtt veszedelmes hamiskártyást fogott el, egy károsult feljelentése alapján. A széhhámmost Mihály Simonnak hívják, közismert hamiskártyás, aki leginkább az állomás közelében levő „Három csillag” című kocsmát keresi fel, hogy ott megkopassza áldozatait. Tegnap azonban pörüljárt. A legfrissebb kiszemeltje Tatariu Iarie CFR-alkalmazott volt, akivel huszonegyest kezdett játszani. A szerencse csodálatos módon kedvezett Mihály Simonnak, aki természetesen — amint már megszokta — ezuttal is hamisan játszott. Így sikerült százszáz lejt megnyernie már Tataritól, aki végül is gyanút fogott, figyelni kezdte Mihály Simont és csakhamar rá is jött arra, hogy a pártner hamisan kártyázik. Előhívta a legközelebbi rendőrszemet, aki Mihályt a rendőrségre kísérte. Ott megállapítást nyert, hogy a hamiskártyás országosan körözött széhhámos, akit a csákszeredai törvényszék — már el is ítelt.

Nagy-Páris közlekedési problémái
Meg akarják szüntetni a gyalogjárókat a francia fővárosban.

Párisból jelentik: Most fejeződött be a „Nagy Páris” kongresszus. Hónapokon át tartó tanácskozásokon és vitaestéken tárgyalták mindazokat a módokat és lehetőségeket, melyek segítségével meg lehet oldani a mai Páris legégetőbb problémáját: a közlekedést és megvetni a jövő Nagy Páris alapját. Mérnökök, építészek, esztétikusok vettek részt a vitában. A diskussziók anyagát több hatalmas kötetben fogják közrebocsátani.

Egyelőre ugylátszik ez az egyetlen eredménye a kongresszusnak, mert még csaknem beláthatatlan nehézségek tornyosulnak a kérdés gyakorlati megoldása elé. A mai Páris rákfenéje a közlekedés, elsősorban az autó.

A déli és az esti órákban a főútvonalakon minden uccakeresztezésnél percekig állnak az autók százai. A gyalogközlekedés egyre életveszélyesebb, a rendőrség pedig teljesen teletlen.

A Place de l'Operan, mely Páris legforgalmasabb pontja, déli tizenegy órától délután hét óráig hatszázötvenezer autó rohan keresztül. A londoni Cityn csak kétszázötvenezer, a berlini Unter den Lindenen százötvenezer autó. — Az automobilgyárak egymásra licitálnak az olcsó márkák gyártásában. Citroen-kocsit már háromezer frankért lehet venni, tizenkét havl, kétszázötven frankos részletfizetésre. Ismerek egy házat, melynek harminc lakója közül huszonötnek van autója, de egynek sincs cselédeje. Ez mutatja, milyen olcsó ma Franciaországban a gép és milyen drága az emberi munka. Az automobilforgalom megkötésére minden megpróbált már, annál is inkább, mert a nagy autógyárak tulajdonosai bent ülnek a párisi községtanácsban. Némelyik szűk utcában annyira megkeskenyítették a gyalogjárót, hogy két ember nem fér el egymás mellett. — Mindhiába. Annyi baleset, összeütközés keletkezett már, hogy néha fél órára, sőt órára megakad az egész városnéző forgalma, ami kihatással van a főváros közlekedésének egészére. A Metro, a földalatti vasut, ideális közlekedési eszköz, de nem tudja befogadni az újabb és újabb tömegeket. Magasvasutat nem akarnak, eléggé elcsúsztatják nem egy helyen a város arculatát a Metro fölépítési viaduktjai. Egyetlen mód kínálkozik a közlekedés nehézségeinek kiküszöbölésére: a kocsit kiszélesítése. Ennek az alapelveknek érvényesítésével dolgoztak ki a főútvonalakra új ideális városrendezési tervet.

A kocsit mindkét oldalán levő gyalogjárót megszüntetik. Az így nyert felületet hozzásatolják a kocsinához, melynek szélessége ezáltal megkétszereződik. A gyalogjárók problémáját az új terv igen elnösen oldja meg. A házakban megszüntetik a földszinti lakásokat, a boltokat feltépitik az első emeletre. A földszinti helyiségeket kiképezik árkádosan, mint a Rue Rivoli-ban. A gyalogosok az árkádok alatt közlekednek. Nagyon szép ez a terv, méltó Hausmannhoz, III. Napoleon egykori prefektusához, a modern Páris megteremtőjéhez. Csak egy baj van: ezidőszent keresztülvihetetlen és még beláthatatlan ideig az marad. Rengeteg pénzbe és lakásba, üzlethelyiségbe kerül. Ha csak az autókonszernek nem hitelezik a szükséges tőkét, mert ez elsősorban az ő érdekük.

Nem kevésbé fogás ügy a környékező városok: Boulogne, Neuilly stb. Párishoz csatolásának kérdése. A Hotel de Ville urak nagyon szeretnék a csatlakozást, mert ily módon csaknem hatmillióra emelkednek Páris lakosainak száma, hát még az adóbevétel! Éppen ezért azonban húzódoznak a környékbeli municipiumok gazdasági önállóságuk feladásától. Mindent összevéve, bizony kivételes energiájú büvésznek kell lennie, aki meg tudja teremteni a mai viszonyok között Nagy Párist! (—)

LEGUJABB.
Erélyes eszközökkel törli le az angol kormány a szovjetpropagandát

Jegyzékváltás Anglia és a szovjetkormány között — A szovjetkövet farizeus válasza

Londonból jelentik: Az angol kormány jegyzéket küldött a szovjet londoni megbízottjának. A jegyzékben felszólítja Oroszországot, hogy hagyja abba a politikai propagandát az angol területeken. A szovjet követ válaszában kijelentette, hogy az orosz kormány teljesíti mindazokat a kötelezettségeket, amelyeket Angliával szemben vállalt és azokat minden körülmények között be fogja tartani. Sainálattal kell azonban közölnie, hogy a szovjet-kormány nincs abban a helyzetben, hogy befolyással

birna a kommunista internacionálé működésére. A londoni lapok kommentárral látják el ezt a jegyzékváltást és kifejtik, a szovjet kormány kétszínű politikát üz, amennyiben az Európában folytatott propagandáért a kommunista internacionáléra hárítja a felelősséget és farizeuskodva jegyzi meg, hogy az internacionálé működésére „sajnos” nem bír befolyással. A lapok szerint az angol kormánynak erélyesebb eszközöket kell igénybe venni a szovjet-propaganda letörésére.

120 iskolásgyermeket végeztek ki a formozai felkelők

Tokióból jelentik: Formoza szigeten véres felkelés robbant ki. A felkelők 140 japán rendőrtisztet megöltek és az összeütközések alkalmával 300 embert gyilkoltak le. A zendülők egy kétezer főnyi csoportja behatolt egy

városka iskolájába és az ott talált 120 gyermeknek, fiuknak, leányoknak vegyesen hatalmas kegyetlenséggel levágták a fejét. Egy másik községben ugyanezzel a módszerrel dolgoztak a lázadók és ott 50 embert fejeztek le.

Holnap este érkezik Burgas kikötőbe a bolgár királyi pár
Osszeállították az ünnepség programját — Boris király és Giovanna királyné a szófiai vasuti állomásról a székesegyházba hajtatnak

Szófiából jelentik: Ma állították össze azt az ünnepi programot, amellyel Bulgária az ifjú királyi párt fogadja. Az uralkodó pár holnap este érkezik Burgas kikötőbe, ahol a kerületi prefektus és a hatóságok üdvözlik a hajóról leszálló felségeket. Boris király és ifjú hitvese ezután különvonaton utaznak Szófiába, amelynek pályaudvarán a hatóságok fejei várják és a székesegyházba kísérik, amelynek bejáratánál küldöttség nyújtja át a klérus nászajándékát. A templomban a papi testület, a kormány és a közéleti előkelőségek üdvözlik

az uralkodói párt, majd csapatszemle lesz, amelynek végeztével Boris király és felesége a palotába vonulnak.

Szófiából jelentik: A királyi pár a Ferdinánd gözöslőn 31-én érkezik Burgas kikötőbe. Sztambulban egy török flotta hadihajói díszkíséretként szegődnek a királyi párt vivő gözöslőhöz, amelyet egészen a bolgár vizekig kísérnek. A bolgár hajók azután Burgasba kísérik be a Ferdinánd gözöslőt. A bolgár kormány táviratot kapott, amely beszámol arról, hogy a tegnapi ut meglehetősen kedvezőten volt.

Kommunista tüntetés készül Budapesten

Budapestről jelentik: Szerda reggel a csapeli Weisz Maniréd-gyárhoz vezető utakon vörös kommunista-röpcédulákat osztogattak. A cédulákon a magyarországi kommunista párt november elsejére Budapestre hívja a munkásságot, hogy ott uccai tüntetést rendezzenek. Újpesten a házak falán ma reggel hasonló röpcédulákat találtak és azokból egész csomókat dobtak a munkások által lakott házakba. A röpcédulák terjesztőit a rendőrség nyomozza.

Rádió műsor

— Romániai idő. —

CSÜTÖRTÖK, október 30.

Bucuresti, 13. Gramofon, 13.50. Gramofon, 17. Dinicu-zenekar. Könnyű és román zene. 18.30. Dinicu-zenekar. 19. Rádióegyetem, művészeti, zenei- és népzene-gyűjtési előadások. 20. Gramofon, 21. Rádiózenekar, szimfonikus hangverseny. — Budapest, 10.15. Hangverseny. Közreműködik Kertay Ferenc (ének). Türkössy Anna (gordonka) és Kovács Margit (ének). 1.05. A Rékai Miklós szalonzenekar hangversenye. 5. Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadásai. (Rádió Szabad Egyetem.) 6.40. Csóka Béla magyar nótákat énekel Bura Károly és cigányzenekarának kíséretével. 7.30. Angol nyelvoktatás (J. W. Thompson). 8.30. Előadás a Studióból. „Camela”. 9.30. Dorothy Moulton angol énekesnő hangversenye. 10. Másfélóra könnyű zene. Majd: a Fejes szalonzenekar, az Ostende tangó és jazzband, valamint Toll Árpád cigányzenekarának hangversenye az Ostende-kávéházban Kalmár Pál (ének) közreműködésével. — Belgrad, 21. Debussy-zene. 21.30. Zsgráb. 23.45. Táncczene az Autóklubból. — Wien, 12. Könnyű gramofon. 13. Cerda-zenekar. 16. Ismert zenekari szvittek gramofonon. 20.35. Dostal-zenekar. 21.30. Kaukázusi zene és táncok. 22. Népszerű est. — EGYÉB EURÓPAI NEVEZETESSÉGEK. Hamburg, 21.30. Verdi: „Simone Boccanegra” című előjátékos és kétfelvonásos operájának részletei a Schwerini színházból. — 22.15. Sullivan: „Mikádó” című operettjének részletelőadása a hamburgi városi színházból. 22.50. Verdi: „Aida” című operájának harmadik felvonása a kisii városi színházból.

PÉNTEK, október 31.

Bucuresti, 13. Gramofon, 13.30. Gramofon, 17. Rádiózenekar. 18.30. Rádiózenekar. 20. Gramofon, 21. A Carmen-énekar egyházi énekeket ad elő. 21.45. A Carmen-énekar román dalokat ad elő. 22.15. Szarvas hegedűművész játéka. — Budapest, 11. Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Ravasz László dr. püspök. 12.15. Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál: Raffay Sándor püspök. 5. Thury Mária meséi. 6. „Emlékezés gróf Tisza Istvánra”. Szász Károly dr. előadása. 7.15. Koch János. A Pénzüntézet Központ igazgatójának előadása: „A takarékoságról”. 7.35. Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye. 8.10. Katona Lajos dr., a Pénzüntézet Központ igazgatójának előadása: „Világta-karékosági Egyesület”. 8.30. A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. „Carmen”. dalmű 4 felvonásban. Utána: Gramofonhangy. Belgrad, 19. Citeraüték. 21. Nemzeti dalok. 21.30. Kamarazene. 22.30. A Tomislav énekar jugoszláv dalokat ad elő. 23.45. Gramofontáncczene. — Wien, 12. Hangszómlék zenéje gramofonon. 13. Bécsi zene gramofonon. 14.10. Bécsi zene gramofonon. 14.40. Sittard Alfréd orgonaművész játéka. — 16.20. Silving-zenekar. 20.35. Kabaré-est. — EGYÉB EURÓPAI NEVEZETESSÉGEK. — Hamburg, 19.30. Beethoven: „Fidelio” című kétfelvonásos operájának részletei. — Königsberg, 22.10. Molnár Ferenc: Egy kettő, három című egyfelvonásos szindarabia az Ul Színházból. Csatlakozóan: Szórakoztató zene, az egyik szám Kéler Béla: Rákóczi indulója.

MEGJELENT AZ ÚJ

magnessistem

R. W. (piros)

az eddigi W (uni) hangdoboz tökéletesített kivite a Tritron csövek és hangszórók legjobb- bak az egész világon.

Uj Oszirák Osztálysorsjáték!

Lehető legnagyobb nyeremény: 20.000.000 Lei
 Jutalom: 12.500.000 Lei
 Főnyeremény: 7.500.000 Lei
 összesen 42.000 nyeremény, több mint

Háromszáz millió Lei
 Az összes sorsjegyek fele nyer!

FRITZ DÖRGE
 bank

Wien I/c, Kärntner Strasse 43-49

Rendeljen még ma!

Sorsjegyárak:

Egész sorsjegy ... 1200 Lei
 Fél sorsjegy ... 800 Lei
 Negyed sorsjegy ... 300 Lei

Postalap elegendő! Fizetés a sorsjegyek vétele után, a húzás kezdete előtt

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Boletta-rendszer Romániában Három javaslat a gabonaárak problémáát tanulmányozó bizottság előtt — Francia tőkével rendezik a kérdést — Pénteken tesz jelentést munkájáról a bizottság

Bucurestiből jelentik: Mint jelentette az Aradi Közlöny a földművelésügyi minisztériumban egy bizottság alakult, melynek egyedi célja, hogy tanulmányozza azokat a módokat, amelyeknek segítségével el lehetne érni a buza- és általában a gabona-árak emelkedését. A bizottság ezzel kapcsolatban foglalkozni fog a lisztre kivetett forgalmi adó ügyével, a romániai malomipar kérdésével, azaz a viszonytal, amely a buza, a liszt és a kenyér ára közt fennáll; azokkal a taxákkal, melyek a gabonaneműket terhelik; a mezőgazdasági hitel kérdésével és végül a gabona export megszervezésével.

A földművelésügyi minisztérium mellett működő bizottság három javaslatot tesz tanulmány tárgyává, amelyek segítségével el lehetne érni azt, hogy a gabona ára az országban emelkedjen. Ezek a következők lennének: a minimális ár bevezetése, a Magyarországon nemrégiben alkalmazott boletta-rendszer és az

állam direkt beavatkozása. A bizottság tagjai szerint valószínű, hogy ennek a három rendszernek az összesítésével kialakítanak egy meggyediket.

Az állam direkt beavatkozását úgy kell elképzelni, hogy adott és szükséges esetekben vásárlás által nagyobb mennyiségű gabonát kivonna a forgalomból. Ehhez azonban meg kellene a nagy tőke kellene. A fővárosi sajtóban olyan hírek terjedtek el, hogy a francia kormány oly értelmű ajánlatot tett a román kormánynak, hogy hajlandó rendelkezésére bocsátani azt az összeget, mely ennek a műveletnek a keresztül viteléhez szükséges. Az eddig kiszivárgott hírek szerint a legvalószínűbb az, hogy a direkt beavatkozás módszerét fogja a bizottság elfogadni.

A földművelésügyi minisztérium mellett működő bizottság pénteken fog működésének eredményeiről részletes beszámolót adni.

Olasz kereskedők érkeztek ma Aradra, hogy vásárlásokat eszközöljenek a pénteki állatvásáron — Rekordfelhajtás várható péntekre — A szakkörök jóslásai

A nemrégiben életbelépett olasz-román kereskedelmi szerződés kedvező hatása máris mutatkozik. A marhatenyésztők és állatexportőrök, akiket eddig a különböző körülmények ugyszólván teljesen elzártak a kivittől, az olaszokban kitűnő vevőkre találtak és már a múlt havi élőállat-export meghaladja az ezer vaggon. Több olasz kereskedő telepedett le Erdély fontosabb gazdasági centrumaiban, hogy intenzíven megkezdjék a román marha Olaszországba való szállítását.

A pénteken Aradon megtartandó állatvásárra ma számos olasz kereskedő érkezett a

városba, azzal a céllal, hogy az itteni felhajtás java részét megvásárolja és Olaszországba exportálja. Az olasz kereskedők aradi látogatásának híre természetesen eljutott az eladókhoz, aminek következtében a pénteki állatvásáron rekordfelhajtás várható. Szakkörök véleménye szerint, a pénteki vásáron az élőmarha ára előreláthatólag 20—22 lejben fog kialakulni kilogrammonként. Természetesen jóslásokba nem lehet bocsátkozni, mert az árak amugy is a napi árfolyamon, főleg pedig a kínálat és kereslet törvényei szerint alakulnak ki.

= Aradi valutaárak. Zürich 32,78, Berlin 40,20, London 817,50, Milánó 8,84, Páris 6,70, New-York 168,50, Prága 5,01, Budapest 29,52, Bécs 23,82, Belgrád 3,00. — Effektiv-árak: Svájci frank 32,80, német márka 40,25, font sterling 820, olasz lira 8,84, francia frank 6,72, dollár 168,20, cseh korona 5,00, pengő 29,55, schilling 23,80, dinár 3,00.

= A város 50 százalékkal szállítja le a szállodai fűtés díjait. A város ármaximáló bizottsága a hét folyamán összehívja a maximáló ülést, amelyen — mint megírtuk — a kávéházi, vendéglői és szállodai árakat állapítja meg. A kávéházi árakról szóló hivatalos javaslatot már ismertettük, a javaslat ma kiadásra került, amennyiben a város elhatározta, hogy 50 százalékkal redukálja a központi fűtéssel ellátott szállodák fűtési díjait. A város vezetősége elhatározta, hogy amennyiben a kávéháztulajdonosok tiltakoznak a maximálás ellen, úgy felterjesztik az ügyet az ipari- és kereskedelemügyi minisztériumhoz. A maximális árak megszegői ellen eljárás indul és 20.000-tól 100.000 lejig terjedő pénzbírsággal sújtják őket, visszaesés esetén pedig megvonják az illetéktől az ipari- és italmérési engedélyt.

= Megkezdődnek a tárgyalások a görög-román kereskedelmi szerződés kötésére. Bucurestiből jelentik: November hónap első felében megkezdődnek Athénben a román-görög kereskedelmi szerződés tárgyalásai. Tudvalévő, hogy a két ország között szeptember havában néhány hónapig vármháborúság tört ki, amelyet csak Genában intézett el Mironescu Michalopopulossal. A tárgyalások elé nagy érdeklődéssel tekintenek.

— Megnyílt a városi virágüzlet. Ma megnyílt az aradi lovas tűzértaktanya mellett a városi kertészet új üzlete, ahol főképpen a szegényebb néposztály számára virágcsokrokat, koszorúkat, ezenkívül pedig kerti veteményeket és fákat adnak el. Lufai Cornel dr. polgármester rendeletére az autobuszokon az utazás megszakítható a kertészetnél és a vásárló ugyanazzal a jeggyel utazhat tovább a következő kocsival a felső temető felé.

A szerkesztésért ideiglenesen
 SALGÓ HENRIK
 felel.

CIROKOT minden mennyiségben vásárolók
ELEK GYÖRGY seprőgyár.
 BUDAPEST, VI., Kariács-ucca 20-22.
 Távíratcim: Elekbesen.
 Budapest, telefon: 921-12.

Órat-ékszer legelőnyösebben vásárolhat
Csáky óras-ékszerész-néi Arad, a Luther-templommal szemben.
 Biszterda javítóhelyt

Költözködések

helyben, vidékre és külföldre, zárt és nyitott butorkocsikkal, valamint saját teherautóinkkal teljes felelősséggel a legjutányosabb árban vállalunk:

König és Lázár
 szállítók Arad, Str. Buceur 3. Telefon 63. és 216.

Utazáshoz,

tartózkodási engedélyhez, házasságkötéshez, honosítás, visszahonosítás, illetőséghez stb. stb. szükséges hatósági, valamint egyéb magánokmányokat külföldi megbízás alapján Magyarország területéről gyorsan és pontosan beszerez és rendeztetési helyére juttat: **SZEKER ANDRÁS** nyugalmazott miniszteri tanácsos, hatóságilag engedélyezett okmánybeszerző irodája, Budapest, VIII., Kistűdő-u. 9., földszint 1. Válaszbélyeg.

Az ERDELYI ÉLET minden száma szenzációs tartalommal jelenik meg.

HIRDESSZEN az Aradi Közlönyben!

NYILTTÁR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget

Ozv. Léval Ignácné szül. Weisz Mariska és fia Léval Sándor úgy a maguk, valamint az összes rokonok nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy a forrón szeretett férj, apa és rokon

Lévai Ignác

fáradhatatlan munkás életének 66-ik évében Brassóban hirtelen elhunyt.

Drága halottunk temetése folyó hó 30-án d. u. 8 órakor fog az aradi izr. temető halottasházából megtörténni.

Aldott emléke örökké élni fog.

Arad, 1980. október 29.

Részvéltatogatók mellőzését kérjük.

Minden külön értesítés helyett.

Mélyen leszállított árak! | A legújabb női és leányka télikabátokban, | Mélyen leszállított árak!
 Kérem a címre figyeljen! | **IULIU PLESZ GYULA** cégnél Arad, | Kérem a címre figyeljen!
 a színház hátsó bejáratával szemben. A CONSUM R. T. könyveivel készpénz áron lehet vásárolni.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS.

SZIVEM, találkozásunk óta olyan boldog vagyok és alig várom, hogy láthassalak, forrón szerető Kirsinyed. 4366

ALKALMAZÁS.

KIFUTÓLEÁNY megbízható, azonnalra felvétetik. Jelentkezni Salgóné bizományni üzletben, Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Neuman-palota. 1000

ÜGYNÖKÖKET íx és jutalekra alkalmaz a DEL-KA-cég, Str. Bratianu No. 3. 4345

FRAÜLEIN perfect deutsch, rumänisch sucht Posten für 1-ton November. Briefe gef. in der Administration des Aradi Köz. öny. 4362

MINDENES főzőnő jöfizesseivel felvételük, volt Apponyi-körút 16., földszint 2. 4298

OKTATÁS.

IRÓGÉP- és gyorsírás tanfolyamra al-landó beiratkozás CSASZAR Irógépvállalatnál, Str. Bratianu 2. Telefon 3-92.

LAKÁS.

KIADÓ Marosparton, törvénytől harmadik új házban 4 szobás, parkettás, fürdőszobás emeleti erkélyes modern lakás minden mellékhelyiséggel május 1-re esetleg előbb is. Bövebbet Str. Eminescu 9. I. emelet. 4322

TÖRVÉNYSZÉKKEL szemben butorozott uccai szoba azonnal kiadó. Bulev. Carol 37., ajtó 1. 4363

KERESEK nov. 15-re központban elegánsan butorozott különbejáratos szobát, fürdőszobával használati. Cím: az Aradi Közlöny kiadójába kérem leadni. 4368

HÁROMSZOBÁS modern lakás, november 15-ére kiadó. Str. Consistoriului 37.

NEGYSZOBÁS, mellékhelyiségekkel ellátott modern lakás v. Telek ucca közelében azonnal kiadó. Cím: v. Kapa-ucca 2. 4369

EGYSZOBÁS konyhás lakás. főtéren kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 200

VÉTEL ÉS ELADÁS.

KONCERTI zongora kitűnő hangú, olcsón eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4363

MARKAS FESTMÉNYEK antik szekrények, vitrinek, művészi álló villanylámpák, városi bundák, női bundák, gyönyörű ebédasztalterítők, hintaszék takarók, ezüsttárgyak, Bledormayer szalon, kottatartók, japán vázák, ebédő, hálóberendezések, antik órák, falitálcák, függönyök, hegedők, zongorák, perzsaszőnyegek, antik asztalok, horgolt és filomunkák, gobelnek, márvány és faragott oszlopok, lámpások, szobrok, irásasztalok, ágyterítők stb. stb. eladók. SALGONÉ, bizományni üzlete, Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota, 1000

KALYHA, közepnagságú, Meidinger-gyártmány, olcsón eladó. Wesselényi-ucca 13. 4359

SZÖRMEBUNDÁK, perzsaszőnyegek, antik butorok, sarok vitrin, tükrök, hálók, ebédlők, zongora, kézmunkák, eladók. "Ars" bizományni üzlet, Str. Eminescu 30., Örtufay-palota. 72

Öszi ruhákat, kabátokat fest, tisztít:

KNAPP

v. Weitzer-u. 11.

v. Magyar-u. 10.

MODERN tölgy-ebédlő, tükrös szekrény és egyéb butorok eladók Csernovits-ucca 22. 4319

ÜZLETEK.

KERESEK társul egy vizsgázott fog-technikust vagy idősebb fogorvost, aki hajlandó volna egy gazdag környéki mezővárosban letelepedni. Nem szükséges a társuláshoz semmiféle, csak a diploma. Ajánlatokat „Biztos megélhetés” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérem. 4357

RÉGI, jömeneteli kőmestető műhely azonnal kiadó. Volt Karolina-ucca 9., a háztulajdonosnál. 4353

Bankkölcönöket

házkra, földekre legolcsóbb kamattal, mellet a legelőnyösebb feltételekkel azonnal folyósítanak. **Haász Albert** irodája, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 12. sz. Alapított 1919. évben.

Judecătoria Rurală Buteni, secția cărții funduare.

No. 1158—1930. cf.

EXTRACT DIN PUBLICATIUNEA DE LICITATIE.

In urma cererii de executare făcută de următorul Czimbal Stefan, îndreptată în contra următorului Lazar Stefan, junior, Judecătoria Rurală Buteni, secția cărții funduare, a ordonat licitațiunea execuțională prin publicatiunea de licitație asupra imobilului cuprins în protocolul cf. No. 150, sub No. de ordine A. 1, 2, 3, 5, 7, 9—14. No. top. 293-65-b, 353-b, 478-b, 332, (45, 46) 252, 293-103, 340, 382, 496 (pământuri arabice), intravilan cu casa No. 23, în preț de strigare de lei 13100 pentru încassarea creanței de lei 15300 lei, plus 3700 lei, capital accesorii. Licitațiunea se va ține în ziua de 20. Noembrie 1930. ora 10 a. m. la casa comunală a comunei Selegeni. Imobilul ce va fi licitat nu va fi vândut pe un preț mai mic de cât două treimi din prețul de strigare. Cei cari doresc ca să liciteze sunt datorii ca să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție, în numerar sau în efecte de cauză scosute după cursul fixat, în §. 42 Legea I.X. 1881. sau să predece aceluși delegat chitanța constatând depunerea judecătorească, prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație. Dacă nimeni nu oferă mai mult pentru imobil, cel care a oferit pentru imobil un preț mai mic de cât cel de strigare este dator să întregească imediat garanția, fixată conform procentului prețului de strigare, la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit.

Buteni, la 7. Iulie 1930.

ss. Dr. Erdős Matia ss. Iuliu Koczka
 Judecător. Director de cf.

Tavaszi és nyári ruhákat, felöltőket

legszebben, legolcsóbban fest, tisztít.

MÜLLER J. és FIA

Calea Banatului 6. (v. Asztalos S.-u.)

Str. Bratianu 5. (v. Weitzer I. ucca)

Elegáns,

középtermetre való finom, 2-szer használt szmoking-öltöny, egy zöld szövetfüggöny himzett, (férfiszobába való), egy jó brácsa, 200 éves garderobeszekrény, egy zsanilia ágyterítő 4358

jutányosan eladó.
 Str. Gen. Coanda (Borona-u.) 9.

No. G. 3743—1929.

PUBLICATIE DE LICITATIE.

Discrete obiecte din prăvălie cuprinse în favoarea firmei Leda din Timișoara și alți urmăritori în procesul verbal No. 3743—1929. și 905—1930. vor fi vânduți prin licitație publică în comuna Butești la 4. Noembrie la ora 15 p. m. în preț de strigare de 36.970 lei. Lucrurile vor fi vândute și sub prețul de estimare, pe lângă solvirea în bani găta. Butești, la 18. Octomvrie 1930.

Faur, m. p.
 deleg. jud.

Regatul România.

Judecătoria rurală Chișineu-Criș.
 Nr. 2631—1930. G.

PUBLICATIUNEA DE LICITATIE.

Subsemnatul delegat judecătoresc, aduc la cunoștință generală, că în cauza Casei Agricole de Păstrare Arad-Cenădană s. a. din Arad, repr. prin dr. Olosz Ludovic avocat dom. în Chișineu-Criș, contra urmăriților domiciliati în comuna Vânător, pentru suma de 375 lei capital și accesorii, în urma deciziei judecătorești rurale Chișineu-Criș Nr. 4962—1929, mișcătoarele cuprinse în ziua de 17. Maiu 1930. pe cale de execuție de escontentare și evaluate în preț de 16.000 lei și anume: 2 cai, 1 trăsură fărâncască și 2 porci, cari se vor vinde prin licitație publică judiciară care se va ține în ziua de 30. luna Octombrie anul 1930. orele 3^{1/2} după masă, la locuința urmăriților în comuna Vânător.

Intrucât mobilele cari au fost licitate ar fi fost sechestrate și de alții și acești și-ar fi câștigat dreptul de escontentare asupra lor, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul art. 120. legea LX. din 1881.

Dat în Chișineu-Criș, la 16. Octombrie 1930.

G. Stănică,

L. S. delegat judecătoresc.

Megérkeztek

a legújabb típusu

Schaub Rádió

modell 1831 készülékek. Vételkötelezettség nélkül bemutatja a vezérképviselőt:

Weisz & Co.

Arad, Str. Eminescu 14.

Keresünk 500 liter egyöntetű tejet megvételre

részben vagy egész tételben.

Ajánlatok: „Orient-Imper” társaság Arad, Calea Banatului 3. 124

Két darab két lakásos

lakoház,

kedvező fizetési feltételek mellett, gyermekkorház közelében

eladó,

az egyik 10 évig adómentes.

Ugyanott egy háromszobás lakás, fürdőszobával, azonnal kiadó. Ertekezni Strada Ghiba Birta 40.

Judecătoria Rurală Buteni secția cf.

Nr. 1638—1930. cf.

EXTRACT DIN PUBLICATIUNEA DE LICITATIE.

In urma cererii de executare în contra lui Bacos Teodor m. p. și Bacos George dom. în Revetis Judecătoria a ordonat licitațiunea execuțională asupra 1/2 a imobilului cuprins în cf. No. 401. din Revetis No. top. 665 ca porțiunea de sub B. 4 alui Dobrei Toma în preț de strigare 10763 lei, asupra 1/2 a imobilului din cf. No. 400. No. top. 650. ca porțiunea de sub B. 3. alui Dobrei Toma în preț de strigare 6600 lei, iar asupra 1/2 din imobilul din cf. No. 346. din Revetis No. top. 377. porțiune de sub B. 5. și 6. alui Bacos Teodor junior și Bacos George în preț de strigare 11.330 lei pentru încassarea creanței de 26.240 lei plus 10.000 lei cap. și acc. Licitațiunea se va ține în ziua de 4. Noembrie 1930. ora 10, la casa comunală Revetis. Imobilele cari se vor licitați nu pot fi vândute mai mic decât cel de strigare. Cei cari doresc ca să liciteze sunt datorii ca să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție în numerar, și să semneze condițiunile de licitație. Dacă nimeni nu oferă mai mult pentru imobil, cel care a oferit pentru imobil un preț mai mic decât cel de strigare este dator să întregească imediat garanția fixată conform procentului prețului de strigare la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit.

Buteni, la 22. Septemvrie 1930.

Dr. Erdős, m. p. Koczka Iuliu, m. p.
 judecător. director de cf.

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

Átköltözéseket

helyben és vidékre nyitott és zárt butorszállító kocsikkal felelősség mellett pontosan és olcsón teljesít.

Éliás Lipót Fia szállító

Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 16. Telefon 250 sz.